

ყინული თბილისისკენ დაიძრა

A6

ნარილი ევრაზიულ ჯგუფს

B2

ორი სტივის პირგო

B3

www.24saati.ge

24საათი

ყოველდღიური

გაზეთი 24 საათი

სამგზაბთი, 28 მარტი, 2006 წელი. №66 (1218)

ფასი 50 თეთრი

ბიზნესი

როგორი უნდა იყოს ელექტროენერჯის ტარიფი

ელექტროენერჯის, ბუნებრივი აირის, ტრანსპორტის და კავშირგაბმულობის ფასები სახელმწიფოს მიერ რეგულირდება რეჟიმში მოქცეული მიუხედავად ამისა, ამ მომსახურებაზე ფასების ინდექსები მნიშვნელოვნად უსწრებს წინ თავისუფალ კონკურენციაში მყოფი საქონლის ფასების ინდექსებს. ასეთ პირობებში, ჩვენი აზრით, აუცილებელია რეგულირებად რეჟიმში მყოფ საქონელსა და მომსახურებაზე ფასები შენარჩუნებული იქნეს საშუალო სამომხმარებლო ფასების პარიტეტულ დონეზე. ამაზე უნდა ემსახურებოდეს ენერჯეტიკის, კავშირგაბმულობის და ტრანსპორტის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიების საქმიანობა.

B4

ბუნტი ციხეებში

ინგა ალაძიძე

გარდაცვლილი და დაჭრილი პატიმრები, დანგრეული გუბერსკის ციხე, პატიმართა ახლობლების არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენელთა მიერ ორთაჭალოს საპრობლეტისთან გამართული ხმაურიანი საპროტესტო აქცია და საზოგადოების დიდ ნაწილში ავტორიტეტული კრიმინალისადმი გაჩენილი თანაგრძობა; და კიდევ, საზოგადოების ნაწილში ხელისუფლების სამართლიანობისა და ქმედითუნარიანობის თაობაზე წარმოშობილი ეჭვი - ეს ის სამუხარუო შედეგია, რომელიც სასჯელალსრულების დეპარტამენტის მიერ ორთაჭალოს საპრობლეტისა ე.წ. "რეზალნიცაზე" ჩატარებულ საპროტესტო მოქმედებას, დადებით შედეგად, როგორც ხელისუფლება ირწმუნება, ისაა, რომ დედაქალაქი რეალურ და უსაშიშეს საფრთხეს - უმძიმეს დანაშაულში ბრალდებულ კრიმინალთა თარეშ კადავრსა.

მომხდარის თაობაზე გავრცელებული არაოფიციალური ინფორმაცია, რომლის ავტორებიც თავად პატიმრები არიან, შემდეგი შინაარსისაა: სასჯელალსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარემ ბაჩო ახალაია გართობის ჩვეულ ტრადიციას მიმართა - ნასვამი ახალაია მუხამბისას ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მივიდა, ავტორიტეტულ კრიმინალს, რომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობა უმძიმესია, შეუვარდა და ზოგიერთ მათგანს სცემა. "შავი სამყაროს" წარმომადგენლებზე მიტანლი "შტურმის"

გამო, საპატიმროში დაუნერვლი კანონი ამოქმედდა - ყველა პატიმარმა, მიუხედავად სურვილისა და სტატუსისა, სოლიდარობის ნიშნად, პროტესტი გამოხატა. ციხის მასობრივ პროტესტს დარბევა მოჰყვა.

ბუნტი ციხეში და გაქცევის მცდელობა, რომელსაც ავტორიტეტული კრიმინალები აწყობდნენ - კარგად დაშვებულ იქნა ეს ოპერატიული ინფორმაცია გახდა საფუძველი სასჯელალსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის ბაჩო ახალაია A4 ბაქარაძე

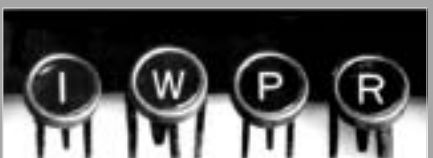
მსხვერპლის საფასურად აცილებული საფრთხე

სროლა ორთაჭალაში გუშინ ღამით, დაახლოებით 2 საათსა და 30 წუთზე დაიწყო და დილაშუალომდე გასტანა. შედეგად - როგორც ოფიციალური წყაროები იტყობინებენ, ციხეში ბუნტისა და განსაკუთრებით საშიში დამნაშავეების გაქცევის მცდელობის ალკეთა მოხერხდა. იმავე ოფიციალური წყაროების მიერ გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, შეიძლება ითქვას, რომ, მიუხედავად ორი დღით ადრე მიღებული ინფორმაციისა ციხეში ბუნტისა და გაქცევის შუადების შესახებ, მეტიც, ორგანიზატორთა ვინაობის შესახებ ინფორმაციის ქონისა, ხელისუფლების სახელით მოქმედ სამართალდამცველ ორგანოებს შეეძლო პატიმრის ლიკვიდაცია და ასამდე თავისუფლება ალკეთის დაჭრა დასჭირდათ იმისათვის, რომ საზოგადოებისთვის თავიდან აეცილებინათ პატიმრებისგან მომდინარე დიდი საფრთხე.

გუშინ, ღამის 2.30 საათზე, თბილისში, ორთაჭალაში მდებარე N1, N5 სასჯელალსრულების დანესებულებებსა და ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში დაწყებულ სროლას პატიმრების ოჯახის წევრების მხრიდან პანიკა მოჰყვა. ციხეებთან მისულთ, მათ არასამთავრობო ორგანიზაციათა წარმომადგენლები და ოპოზიციური პარტიათა ლიდერები შეუერთ-

თდნენ. სამართალდამცველი ორგანოების წარმომადგენლებით გარემორტყმული საზოგადოება, სროლის, ფანჯრების მტკვრევისა და ყვირილის ფონზე, თვით პატიმრებისგან ცდილობდა, გაეგო, რა ხდებოდა გისოსებს მიღმა. ციხიდან კი პატიმრები შეეკლას ითხოვდნენ.

ბაჩო ახალაია A4 ბაქარაძე

ძვირფასო მკითხველებო!
"ომისა და მშვიდობის გაშუქების ინსტიტუტის" (IWPR) კავკასიის პროგრამა იწყებს ყოველკვირეული ინტელისურენოვანი გამოცემის "კავკასიის საინფორმაციო სამსახურის" (CRS) ქართულ ენაზე ბეჭდვას. ყოველი გამოცემა კავკასიის რეგიონების აქტუალური მოვლენებისა და პროცესებისადმი მიძღვნილ სტატიებს მოიცავს. ჩვენს ინტერნეტ-გვერდზე www.iwpr.net განთავსებულია გამოცემის ინგლისური და რუსული ვერსიები.

"კავკასიის საინფორმაციო სამსახურზე" ხელმოწერა ნებისმიერ ენაზე უფასოა. ხელმოწერის გაფორმებისთვის ან ანულირებისთვის ენგეთი ინტერნეტგვერდზე: <http://www.iwpr.net/sub-form.html>

A7

საერთაშორისო იურიდიული ოფისი "გაპი" სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა ევროპის სასამართლოში კლიენტთა ინტერესების დაცვას ახორციელებს თავისი წარმომადგენელი საფრანგეთში.

პატიმართა ახლობლის ორი ვერსია

გიორგი ასანიძე

გუშინ გამთენიისას მე-5 საპრობლეტი განვითარებულ მოვლენებს, როგორც მოსალოდნელი იყო, უმრავლესობა და ოპოზიცია განსხვავებულად აფასებს. სახელისუფლებო გუნდის წევრები სამართალდამცავთა ქმედებებს მაღალ შეფასებას აძლევენ და აცხადებენ, რომ პატიმართა ამბოხისა და ციხიდან გაქცევის მცდელობის ალკეთით, ქვეყანა დიდ განსაცდელს გადაურჩა, ოპოზიციონერი დეპუტატები კი, პირიქით, - ძალიან უწყებების ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობაზე საუბრობენ.

სახელისუფლო გუნდი სამართალდამცავთა ქმედებებს მაღალ შეფასებას აძლევს.

ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიციის" თავმჯდომარემ დათვი გამყრელიძემ გუშინ გამართულ საგანგებო ბრიფინგზე სასჯელალსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელის ბაჩო ახალაიას გადაყენება და მის მიმართ სისხლის სამართლებრივი დენის დაწყება მოითხოვა.

ბაჩო ახალაია A2 ბაქარაძე

აჩივნი

	28/03	29/03
თბილისი	15	19
ტყიბულისი	16	18
სოხუმი	17	20
ღვანისი	7	8
ბორჯომი	12	14
ოზურგეთი	8	13
ზუგდიდი	18	21
ახალციხე	16	18
ბაზრა	16	18
სამცხე-ჯავახეთი	18	21

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი	
ლარიდან მიხარბობი	
აშშ დოლარი	1.8285
ევრო	2.2011
ბრიტანული სტერლინგი	3.1960
რუბლი	0.0658

ახაზანი	A 2
კოლიტიკა	A 3
სამართალი	A 4
საზოგადოება	A 5
საორიტი	A 6
პროპატი	A 7
სხვადასხვა	A 8

პოლიტიკა

ღვინის თანხლებით

ბღვინის ქართველ მწარმოებელს რუსეთმა კიდევ ერთი სიურპრიზი მოუშვავა. რუსეთის მომხმარებელთა უფლებების დაცვის და ადამიანის კეთილდღეობის სფეროში ზედამხედველობის ფედერალურმა სამსახურმა 27 მარტიდან საქართველოდან და მოლდოვიდან რუსეთში ღვინის შეტანაზე სანიტარული-ეპიდემიოლოგიური დასკვნების მოქმედება შეწყვიტა. როგორც სამსახურის ხელმძღვანელის გენადი ონიშჩენკოს წერილშია ნათქვამი, მოლდოვიდან და საქართველოდან რუსეთის ტერიტორიაზე შეტანილი ღვინო და ღვინომსალები რუსეთის ფედერაციის კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს არ შეესაბამება.

რამდენად მყარი აღმოჩნდება ნარინჯისფერია ხელმოკრე კორნინება?

საერთაშორისო დამკვირვებლებმა, რომელთა რაოდენობა ორი ათასს აღწევს, უკრაინაში ჩატარებულ არჩევნებს სამართლიანი უწოდეს. "ეს არჩევნები შეიძლება დახასიათდეს, როგორც თავისუფალი, პატიოსანი და ამიტომ ამ არჩევნების ნამდვილი გამარჯვებული მხოლოდ უკრაინელი ხალხია," - განაცხადა ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის თავმჯდომარემ ელსი ჰასტინგსმა.

კობა ლიკლიაძე.
"რადიო თბილისი":
საპრობლეტი "24 სათისათვის".
თუმცა, არჩევნები მთავრდება მაშინ, როცა ყველა ბიულეტენი დათვლება. შესაბამისად, 27 მარტს უკრაინის ცენტრალური საარჩევნო კომისია განაცხადობდა ტერიტორიული-საარჩევნო ოლქებიდან მიღებული ოქმების დაჯამებას. არჩევნების მეორე დღისათვის, ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ ბიულეტენების 60 პროცენტით დათვალა. ნინასარი მონაცემებით უკრაინის საპარლამენტო არჩევნებში ხმათა დაახლოებით 27 პროცენტით ლიდერობს ვიქტორ იანუკოვიჩის ბლოკი "უკრაინის რევოლუციის" და ოქმად 3 პროცენტით ჩამორჩება - იულია ტიმოშენკოს ბლოკი, მოქმედი პრეზიდენტის მხარდამჭერი "ჩვენი უკრაინა" კი 17 პრო-

ცენტით მესამე ადგილზეა. ნინასარი მონაცემებით 3 პროცენტით ბარიერს გადალახავს და უკრაინის უმაღლეს რადაში მოხვდება უკრაინის სოციალისტური და კომუნისტური პარტიები.

თუ ეს თანაფარდობა ხმების საბოლოო დათვლის შემდეგ უცვლელი დარჩა, აუცილებელი იქნება კოალიციის შექმნა 450 კაციან უმაღლეს რადაში, რათა საკონსტიტუციო ვადებში - არჩევნებიდან 60 დღის განმავლობაში მოხდეს ქვეყნის პრემიერ-მინისტრის და მთავრობის დამტკიცება. მაგრამ, პოლიტიკურ კრიზისს უკრაინაში არავინ ელოდება, რადგან ძირითადად საარჩევნო სუბიექტებმა ხმების საბოლოო დათვლამდე დაიწყეს აქტიური კონსულტაციები კოალიციური შეთანხმებისათვის.

ბაჩო ახალაია A3 ბაქარაძე

სუპერანიტიკის გადაფასება

რიჩარდ ჰაასი
საერთაშორისო უმთხრეობის საბჭოს პრეზიდენტი
350 წლის მანძილზე სუვერენიტეტი - ცნება, რომ სახელმწიფოები მთავარი მოთამაშეები არიან საერთაშორისო ასპარეზზე, და რომ ეროვნულ ხელისუფლებას თავის ტერიტორიაზე (და არა სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე), ფაქტობრივად, რაც მოეკრება, იმის გაკეთება შეუძლებელია - საერთაშორისო ურთიერთობების განმსაზღვრელი პრინციპი იყო. დადგარო, ეს მოსაზრება გადაიხედოს.

დღეს მსოფლიოს 190-ზე მეტი სახელმწიფო გვერდით არსებობენ უამრავი ძლევაშილი, მაგრამ სუვერენიტეტის არმქონე აქტორები (მეტ-ნაკლებად დამოუკიდებელი კორპორაციები; გავლენიანი არასამთავრობო ორგანიზაციები; ტერიტორიული დაჯგუფებები; ნარკოკარტელები; რეგიონული და გლობალური ორგანიზაციები; ბანკები და კერძო საინვესტიციო ფონდები და ა.შ.) ისინი, ფაქტობრივად, ისევე უმოქმედებენ სუვერენულ სახელმწიფოებზე, როგორც სახელმწიფოებს ძალუთ მათზე ზეგავლენა

ნის მოხდენა. პრაქტიკულად, სახელმწიფოს ხელში ერთ დროს არსებული ძალაუფლების სრული მონოპოლია დღისათვის თანდათან ქრება.

შესაბამისად, საჭირო ხდება რეგიონული და გლობალური მართვის ახალი მექანიზმები, რომლებიც, სახელმწიფოთა გარდა, სხვა მოთამაშეებსაც გულისხმობენ. რასაკვირველია, ეს არ ნიშნავს, რომ მაგალითად, "მაიკროსოფტ"-ს, "მენსთი ინთერნეტ"-ს ან "გოლდმან საკს"-ს გაეროში წარმომადგენლები ეყოლება. თუმცა იგი გულისხმობს, რომ მსგავსი ორგანიზაციები (მაშინ, როცა მათ რეალურად ძალუთ რეგიონულ და გლობალურ დონეზე უფრო მეტიც, სახელმწიფოებმა საკუთარი სუვერენიტეტის ნაწილი აუცილებლად უნდა უწილადონ საერთაშორისო ორგანიზაციებს, რათა საერთაშორისო სისხლში გამართული ფუნქციონირება განაგრძოს. ასეთი პროცესი უკვე შეინიშნება ვაჭრობის სფეროში.

ბაჩო ახალაია A3 ბაქარაძე

ბუნტი ციხეში

პირველი პორტრეტი

ბაჩო ახალაია ინიციატივით ორ-თაქლის საპრობლეში ჩატარებული სპეცოპერაციისა. თუმცა, მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარეს ბაჩო ახალაიას კომენტარი არ გაუკეთებია, შეკითხვებზე პასუხის გაცემა ვიღა ქვეთარაძეს მოუწია. ოუსტიციის მინისტრს, რომელიც ამ თანამდებობაზე ორი თვის წინათ დაინიშნა და დღემდე კატეგორიულად თავს არიდებდა მის დაქვემდებარებაში ფიქტიურად მყოფი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი სფეროს - პენიტენციური სისტემის შესახებ საუბარს და თითქმის სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის ბაჩო ახალაიასკენ იმეგრდა. ოუსტიციის მინისტრი ვიღა ქვეთარაძე პენიტენციურ სისტემას ვერ აკონტროლებდა, რადგან მას სრულად განაგებდა ბაჩო ახალაია. არადა, გუშინ ვიღა ქვეთარაძემ სპეციალური ბრიგადის მონივია და განაცხადა, რომ მათ აღკვეთის კარგად ორგანიზებული ბუნტი. ოუსტიციის მინისტრმა განცხადების გასამარგებლად ოპერატიული მასალა გაავრცელა - 25 მარტს გაკეთებული ფარული ჩანაწერი, საუბარი სამ ავტორიტეტულ კრიმინალს შორის, რომლებიც, მინისტრის განცხადებით, ციხის ბუნტსა და გაქცევას გეგმავდნენ.

არადა, ციხის ბუნტის აღკვეთა მსხვერპლით დასრულდა და მას ქუჩის არეულობაც მოჰყვა. მაშინ, როცა სასჯელაღსრულების დეპარტამენტს მოსალოდნელი არეულობის შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია ორი დღით ადრე ჰქონდა და რომელზე რეაგირებაც, ასევე, ოპერატიულად უნდა მოეხდინათ - ბუნტის დამგვემგავ-შემსრულებელთა დროული განიარაღებით". ოუსტიციის სამინისტროსა და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტს მოსალოდნელი არეულობის ჩაქრობას კანონი ავალდებულებდათ. იმ შემთხვევაში კი, თუ

ციხის ბუნტის აღკვეთა მსხვერპლით დასრულდა.

დადასტურდება, რომ ოუსტიციის სამინისტროსა და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელებს ციხეში ბუნტის მზადების შესახებ წინასწარი ინფორმაცია მართლაც გააჩნდა, მაგრამ არანაირ პრევენციულ ზომებს არ მიზარებულნი, მათი პასუხისმგებლობის საკითხი აუცილებლად უნდა დაედგინებინათ.

"ეს იყო კარგად ორგანიზებული პროვოკაცია, რომელიც პენიტენციურ სისტემის დაწყებული ვერ შეაჩერებს", - განაცხადებს ოუსტიციის მინისტრმა ვიღა ქვეთარაძემ. სამუხარობო, რეალურად, ქართული პენიტენციური სისტემა რეფორმებისა და საერთაშორისო სტანდარტებისგან ვერ კიდევ შორსაა. სამუხარობო, მოლოდინი არ გააჩნია; მოლოდინი იმისა, რომ შოთა კობახიძის თანამდებობიდან გადაყენებას სასჯელაღსრულების დეპარტამენტში სპეციალური საერთაშორისო ცვლილებები მოჰყვებოდა.

საკადრო ცვლილებების შემდეგ საპატიმრო დაწესებულებებში კანონის დასამყრებლად და "ქურდული მმართველობის" დასაბრუნებლად ხელისუფლების მიერ გადადგმული სარეფორმო კონკრეტული ნაბიჯები არაა. პენიტენციურ სისტემაში არ მიზარებულნი, მათი პასუხისმგებლობის საკითხი აუცილებლად უნდა დაედგინებინათ. **"ეს იყო კარგად ორგანიზებული პროვოკაცია, რომელიც პენიტენციურ სისტემის დაწყებული ვერ შეაჩერებს"**, - განაცხადებს ოუსტიციის მინისტრმა ვიღა ქვეთარაძემ. სამუხარობო, რეალურად, ქართული პენიტენციური სისტემა რეფორმებისა და საერთაშორისო სტანდარტებისგან ვერ კიდევ შორსაა. სამუხარობო, მოლოდინი არ გააჩნია; მოლოდინი იმისა, რომ შოთა კობახიძის თანამდებობიდან გადაყენებას სასჯელაღსრულების დეპარტამენტში სპეციალური საერთაშორისო ცვლილებები მოჰყვებოდა.

წინავე. ცხადია ისიც, რომ სისტემური ცვლილებებისა და დიდი ფინანსების გარეშე, მხოლოდ კადრული მმართველობის დასაბრუნებლად ხელისუფლების მიერ გადადგმული სარეფორმო კონკრეტული ნაბიჯები არაა. პენიტენციურ სისტემაში არ მიზარებულნი, მათი პასუხისმგებლობის საკითხი აუცილებლად უნდა დაედგინებინათ. **"ეს იყო კარგად ორგანიზებული პროვოკაცია, რომელიც პენიტენციურ სისტემის დაწყებული ვერ შეაჩერებს"**, - განაცხადებს ოუსტიციის მინისტრმა ვიღა ქვეთარაძემ. სამუხარობო, რეალურად, ქართული პენიტენციური სისტემა რეფორმებისა და საერთაშორისო სტანდარტებისგან ვერ კიდევ შორსაა. სამუხარობო, მოლოდინი არ გააჩნია; მოლოდინი იმისა, რომ შოთა კობახიძის თანამდებობიდან გადაყენებას სასჯელაღსრულების დეპარტამენტში სპეციალური საერთაშორისო ცვლილებები მოჰყვებოდა.

მსვრიკვლის საფასურად აკრილბული საფრთხე

პირველი პორტრეტი

ციხიდან გამოსული ინფორმაციის თანახმად, სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარე ბაჩო ახალაია ღამით ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მთვრალი შევიდა, ვერცხვით ნოდებული მაყურებლები გამოძახა და უმოწყალოდ დაუწყო ცემა. "რესპუბლიკაზე" დაწყებულ ხმაურს მეზობლად განლაგებული N1, N5 სასჯელაღსრულების დაწესებულებების პატიმრები სოლიდარობის ნიშნად გამოეხმაურნენ და სპონტანური ბუნტიც დაიწყო, რასაც ციხეში სპეცდანიშნულების რაზმის მიხედა მოჰყვა. პატიმრების მიერვე მოწოდებული ინფორმაციით, სპეცრაზმელებმა დახსნეს საკენების კარებიც და დერეფანში გამოსული პატიმრების მიმართ უმისამართო სროლა დაიწყო. რამდენიმეასათიანი სროლისა და პატიმრების მხრიდან წინააღმდეგობის განცემა შედეგად, ოფიციალური ინფორმაციის თანახმად, თბილისის პირველ კლინიკურ და რესპუბლიკურ საავადმყოფოებში ოცამდე დაჭრილი პატიმარი გადაიყვანეს, შვიდი პატიმარი მიყენებული ჭრილობებისგან გარდაიცვალა, დაიჭრა სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ორი თანამშრომელი, ათამდე სპეცრაზმელმა სხვადასხვა სახის დაზიანება მიიღო, მე-5 საპრობლის შენობაში თითქმის ყველა რკინის კარი ჩამოვარდნილა, გამოტყვრილი კედლები. შენობა ისეთი დაზიანებულია, რომ იქიდან პატიმართა დიდი ნაწილი გადაყვანის აუცილებლობა დადგა. ასამდე პატიმარი გუშინ უკვე გადაიყვანეს რუსეთის მე-6 საპრობლით, ვაერცვლებული ინფორმაციით, იქ კიდევ 800 პატიმარის გადაყვანა იგეგმება.

ორთაქალში მდებარე საპრობლითთან დამარტობის ოქსის წევრები იქ განთავსებულ თავიანთი ახლობლების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის შეგრობის სხვადასხვა ხერხებით ცდილობდნენ.

ნიღბიანმა სამართალდამცველებმა მას მას შემდეგ სცემეს, რაც აღღვების ნიღბზე პოლიციელების შეყვლა დაიწყო და შეიღობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაგებას მოითხოვედა. ტროსკანის თქმით, ნიღბის ნებმა მას ხელკეტებით თავის და ბარბაქის არემი სცემეს და პასპორტი ჩამოართვეს. საპრობლითებიდან შეკრებილთ პერიოდულად ოუსტიციის სამინისტროს მიერ გაერთილებული ინფორმაციის აღწერდნენ დაჭრილი პატიმრების ადგილსამყოფელის შესახებ, თუმცა, სიტუაციის განვითარება, ფაქტობრივად, შეუძლებელი აღმოჩნდა.

მაინც რა მოხდა გუშინ ღამით ორთაქალის საპრობლითებსა და ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში. ამის ასახსნელად გუშინ დღეობა, საპრობლითში სროლის შედეგად დაზარალებული საათის შემდეგ საქართველოს ოუსტიციის მინისტრმა სპეციალური ბრიგადი გამოართა და განაცხადა: **"გამოთქმის, დაახლოებით 02.30 საათზე სასჯელაღსრულების დაწესებულების N5 საპრობლითში ადგილი ჰქონდა ბუნტს და გაქცევის მცდელობას. ხაზგასმით მინდა აღვნიშნო, რომ დილით ჩვენი დედაქალაქი რეალურად იდგა უშიშრეს დანაშაულებში ბრალდებული ადამიანების ციხიდან გაქცევის საფრთხის წინაშე. ჩვენ ვცაქვს ოპერატიული ინფორმაცია, რომ გაქცევის მცდელობა, რასაც წინ უძღვებდა ბუნტი, იყო კარგად და-**

გეგმილი და კარგად მომზადებული ოპერაცია და ვგაქვს ამის დამადასტურებელი ვიდეოჩანაწერიც.

ოპერატიული ინფორმაციის თანახმად, თუკი N5 საპრობლითიდან მასობრივი გაქცევა მოხერხდებოდა, ანალოგიური მოვლენები განვითარდებოდა ყველა სხვა დაწესებულებაში. მაგრამ, საბედნიეროდ, დროულად იქნა მოძიებული სპეციალური დაწესებულების ნაწილები, ადგილი ჰქონდა სამართალდამცველების აფრთხილებდნენ ბუნტის მონაწილეებს, რომ თუკი არ დაწყნარდებოდნენ და არ დაბრუნდებოდნენ თავიანთი საკენებს, აუცილებლად დაიწყებოდა ოპერაცია. სამუხარობო, ამ გაფრთხილებამ შედეგი ვერ გამოიღო. დაიწყო ოპერაცია, რომელმაც დაახლოებით 2 საათი გასტანა. დაახლოებით და შემფოტებით მინდა ვთქვა, რომ ოპერაციის შედეგად არიან გარდაცვლილები. ოპერაციის წინასწარდასრულების და დასრულების ნაშთისა და ცალკე ცეცხლსასროლი იარაღი და სამი ცალი საფანტის ტიპის იარაღი, რაც ცალკე განსჯის საშუალებით ბრალდებული ადამიანების ციხიდან გაქცევის საფრთხის წინაშე. ჩვენ ვცაქვს ოპერატიული ინფორმაცია, რომ გაქცევის მცდელობა, რასაც წინ უძღვებდა ბუნტი, იყო კარგად და-

ფარვლებში. ისინი მოიქცნენ ისე, როგორ მოქცეოდნენ ანალოგიური უშიშრეს შემთხვევაში ნებისმიერი ქვეყნის სამართალდამცავი უწყებები. ის, რაც დღეს გამოენიხას მოხდა, კარგად ორგანიზებული პროვოკაცია იყო, თუმცა ეს ჩვენ ვერ შეგვაფერხებს. რეფორმები პენიტენციურ სისტემაში დაიწყო და გრძელდება და მას ჩვენ აუცილებლად მივიყვანთ ბოლომდე - სასჯელაღსრულების სისტემაში სახელმწიფო კონტროლის და ნუსრის დაამყარებს".

ამავე ბრიგადის ოუსტიციის მინისტრმა წარმოადგინა საკუთარი სიტყვების დამადასტურებელი ვიდეოფირი. ვიდეოფირის შექმნამდე კი ვიღა ქვეთარაძემ ფურნალისტებს უამბო: **"2006 წლის 25 მარტს საქართველოს ოუსტიციის სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტში აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე, საქმეს საფუძვლად დაედო შემოსული ოპერატიული ინფორმაცია, რომ იგეგმებოდა ბუნტი და გაქცევა. მოხდა ოპერატიული, ფაქტური ჩანჩრა, რომელიც სასამართლოს ნებართვით განხორციელდა"**.

ბრიგადის წევრები ვიდეოფირზე კი აღებჭიდნენ, როგორ ხვდებოდნენ ციხის საკუთრალი დაწესებულებაში მოთავსებული ე.წ. "კანონიერი ქურდები" მალაზზე ზედღვარული და პაატა მამარი დაშვლილი კრიმინალურ ავტორიტეტს, ზურაბ ვიბლიანს და მოუწოდებდნენ ბუნტის ორგანიზებისა და უწყისრიგობისაკენ, მეტოქე, ვიდეოჩანაწერი სწორედ იმ ვერსიის განვითარებაზეა საუბარი, რომლის შესახებაც გუშინ ღამით პატიმრები საუბრობდნენ და, როცა მეტოქე მთვრალი ბაჩო ახალაიას ციხეში მისვლას უკავშირდებოდა.

გუშინვე, ამ კადრებზე აღებჭიდნული პირები თბილისის მე-7 იზოლატორში, ანუ იქ გადაიყვანეს, სადაც რამდენიმე თვეა კანონიერი ქურდები არიან მოთავსებული.

"ჩვენ დავამყარებთ წესრიგს ქვეყანაში"

საქართველოს პრეზიდენტი სასჯელაღსრულების სისტემაში განხორციელებული სპეცოპერაციისთვის ოუსტიციის სამინისტროს თანამშრომლებსა და სპეცრაზმელებს მადლობას უხდის. მიხილ სააკაშვილის თქმით, ხელისუფლება კრიმინალურად მილაპარაკებას არ აპირებს და ორგანიზებულ დანაშაულს დაუნდობელ ბრძოლას უცხადებს. **"მას შემდეგ, რაც ჩვენ ყველა ერთად გამოუცხადეთ ბოლოა ორგანიზებულ დანაშაულს და კანონიერი ქურდების ინსტიტუტს, არ წყდება მუქარები მათი მხრიდან, რომ მოხდებოდა მასობრივი არეულობა. არანაირი მოლაპარაკება ამ ხალხთან, რადგან ამ ხალხმა გადაწყვიტა ჩვენი გამოწვევა, ჩვენ ამ გამოწვევას ვიღვინ. იცოდეს ყველამ, კრიმინალურად და მათმა პოლიტიკურად და სხვა სახის მფარველებმა - სულ რომ ყირაზი დადგეს, ჩვენ დავამყარებთ წესრიგს ქვეყანაში"**, - აცხადებს პრეზიდენტი.

მიხილ სააკაშვილი მიიჩნევს, რომ ამ ბუნტის შედეგად საზოგადოება სერიოზული საშიშროების წინაშე დგება. მან 90-იანი წლების მაგალითი გაიხსენა, როდესაც ციხიდან გაქცეული კრიმინალები ხელისუფლებაში მოვიდნენ, რასაც სამოქალაქო დაპირისპირება მოჰყვა. პრეზიდენტის განცხადებით, მას შემდეგ ციხის და მთელ ქვეყანას 15 წლის განმავლობაში მართავდა არა ხელისუფლება, არამედ მართავდნენ კანონიერი ქურდები. **"ისინი მართავდნენ პოლიტიკას, ეკონომიკას, ქუჩას და ა.შ ციხიდან ხდებოდა ნარკოტიკებით ვაჭრობა, გატაცებული მანქანების დაბრუნება, ხალხის დაშინება. რა შეიძლება მოჰყოლოდა 4 ათასი დანაშაულის თბილისის გასვლა? ეს ნიშნავდა ასობით უზღვრებას, ასობით ყნალობას"**, - აცხადებს პრეზიდენტი.

მიხილ სააკაშვილის განცხადებით, ორთაქალის ციხე, არაქვეყნულად, უკვე დასაბრუნებელი და წლის ბოლომდე აუცილებელია ახალი საპატიმრო დაწესებულების აშენება.

პატრიარქის მიმართვა

სრულად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, უნიშნდესი და უზენაესი ილია მეორე დიდ ბულისტიკოვს გამოთქვამს გუშინდენ, გამოეთიხას, სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში განვითარებული მოვლენების გამო.

"გამოთქვამი დიდ ბულისტიკოვს 27 მარტს სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში განვითარებული მოვლენების გამო, რის შედეგადაც დაიჭრა მრავალი ადამიანი, სამწუხაროდ, არის მსხვერპლი. საქართველოს ეკლესიის სახელით თანაგრძობას უცხადებთ გარდაცვლილი ოჯახებს, დაწინაურებას და მათ ახლობლებს", - ნათქვამია საპატრიარქოს მიერ გაერთილებულ განცხადებაში.

სრულად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი პატიმრებს მოუწოდებს ლოცვისკენ, ხელისუფლოთ კი მიმართავს იხოვნით, სამღვდელთა წარმომადგენლებს საპატიმროში შესვლის ნება დართონ, რათა ხელ შეეწყოს პროცესების ნორმალუზაციას და შვედობიანი ატმოსფეროს შექმნას.

"ქართული საზოგადოება კატასტროფის გადაურჩა"

"საქართველოს ყველა სახელმწიფო სტრუქტურას შესწევს ძალა სასჯელაღსრულების სისტემაში მომხდარი მსგავსი "გამოხტომები" აღკვეთოს. ქართული საზოგადოება სერიოზულ კატასტროფას გადაურჩა, რადგან დროულად აღკვეთა 6 ათასი პატიმრის ციხიდან გაქცევა. პოლიციისა და ოუსტიციის სამინისტროს დანაყოფებმა საკმაოდ პროფესიულ დონეზე იმოქმედეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, შეიძლებოდა პატიმრების დიდი მასშტაბით დანაარგი ყოფილიყო. მოუხდავად იმისა, რომ გუშინ ვითარება მძიმე იყო, სიტუაციის განმუხტვა არ განხდა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ძალების დახმარება. არ ვერჩევ პოლიციისა და ოუსტიციის სამინისტროს დანაყოფებს, ასეთი სახის დახმარება ოდესმე დასჭირდებოდა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ჩვენ ასეთ ღონისძიებებზე ვფარებოთ და ავტომატებით არ დავდივართ", - აცხადებს თავდაცვის მინისტრი ირაკლი ოქრუაშვილი.

"ხელისუფლებამ ყველაფერი ძალა უნდა გამოიყენოს"

"თავისუფლების ინსტიტუტის" წევრების შეფასებით, ხელისუფლებამ სწორი გადაწყვეტილება მიიღო, მაშინ, როცა ციხეებში დაწყებული ბუნტიც ძალის გამოყენებით ჩაახშო. "თავისუფლების ინსტიტუტის" წარმომადგენელი თუა თუთბერიძე ორთაქალის საპრობლითებში ჩატარებულ სპეცოპერაციას გამართლებლად უწოდებს და ხელისუფლების ქმედებით კმაყოფილია. **"გუშინდელი ბუნტი კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ დანაშაულები სამართალი ასეთი გზით ცდილობს, გავლენა შეინარჩუნოს ციხეებში. ამ შემთხვევაში, სახელმწიფო უკან ვერ დაიხვეწს. არ გამოიჩენს სიმკაცრეს, მაშინ ის სახელმწიფო აღარ იქნება. ამიტომ ხელისუფლებამ უნდა გამოიყენოს ყველაფერი ძალა ასეთი ბუნტის ჩახახშივად. ბუნტში დასაინ ბევრი პატიმარი დანაშაულები კონკრეტულად უნდა იქნებოდნენ შეწინა. სამწუხაროა, რომ ამ სიტუაციაში მოყვნი ჩვეულებრივი პატიმრები, მაგრამ ასეთ დროს მათი გარეგა კრიმინალური ავტორიტეტისგან შესტყულებულია. რომ არა ოპერატიული ინფორმაცია, საპრობლითებში ბუნტის ჩახახშივა უარესი შედეგები მოჰყვებოდა"**, - აცხადებს თუთბერიძე.

"მარწმუნებდნენ. რომ მსხვერპლი არ იქნებოდა"

"თუ დადასტურდა, რომ ოუსტიციის სამინისტროსა და სასჯელის აღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელ პირებს ციხეში ბუნტის მზადების შესახებ წინასწარი ინფორმაცია ჰქონდა, მაგრამ არანაირ პრევენციულ ზომებს არ მიმართეს, მათი პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა დადგეს", - აცხადებს თავდაცვის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე ელენე თევდორაძე. დეპუტატის ინფორმაციით, საპრობლითში დაგვემილი ბუნტის თანახმად ერთ-ერთმა გათავისუფლებულმა პატიმარმა წინასწარ გააფრთხილა. **"ღამით, დაახლოებით, ორი საათისთვის ერთ-ერთი პატიმარი უკვე მე-5 საპრობლითთან დაშიკავშირდა და მიმართა, არ გვესროლონ, ჩვენ ციხე უკვე ავიღეთო. მაქვს უწყური ინფორმაცია, რომ ამ ინციდენტზე იზოლატორში ციხის საავადმყოფოდან ერთ-ერთი პატიმრის ცემის ამბავი მივიდა. ეს ინციდენტი, სავარაუდოდ, ინსცენირებული იყო, რომ შემდეგ ყველაფერი ბაჩო ახალაიასთვის დაებრალბინათ"**, - აცხადებს ელენე თევდორაძე. მისი განმარტებით, მომხდარი დაკავშირებით ანალიზის გაკეთება ვერგერობით შეუძლებელია.

როგორც ელენე თევდორაძე აცხადებდა, იგი სამართალდამცველებს სთხოვდა, რომ ოპერაცია უმსხვერპლად ჩაეტარებინათ. **"მარწმუნებდნენ, რომ მსხვერპლი არ იქნებოდა, თუმცა, სამწუხაროდ, წუხანდელი ინციდენტი მსხვერპლით დასრულდა"**, - ამბობს დეპუტატი და ციხეში ბუნტის ჩაქრობას გონივრულ ნაბიჯსაც უწოდებს.

"საქართველოს სეროზული თავგანწირვა გამოაკვირნეს"

"არავის სჭირდება იმის შესხენება, რა შეიძლებოდა მოჰყოლიდა პატიმრების მიერ ბუნტის განხორციელება და მათ მიერ საპატიმროს ტერიტორიის დატოვებას. მიმართა, რომ მხოლოდ მთავრობის მიერ განხორციელებული ადვოკატიული ღონისძიებებს შეეძლო მიხერხება გაცილებული დიდი ტრავმებისა და ქვეყანაში მასიური დესტაბილიზაციის თავიდან აცილება. მიგმართავ პატიმრების ოჯახის წევრებს - მათი შვილები სახარბაზნე ხორცად აუცილს მათ, ვინც ეს ბუნტი დაგვემა", - ასე აცხადებს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოსა და ორთაქალის

საპრობლითში განვითარებულ მოვლენებს. პარლამეტის თავმჯდომარის განცხადებით, თითოეულმა სპეცრაზმელმა, რომელმაც ბუნტის აღკვეთაში მიიღო მონაწილეობა, სერიოზული თავგანწირვა გამოავლინა და ქვეყანა სერიოზულ პრობლემებს გადააჩრინა. **"ჩვენ ვენება იმის იმედი და მცდელობა, რომ ქვეყნის ციხიდან მართვის საშუალებას მივიცემო"**, - აცხადებს ნინო ბურჯანაძე.

"ხელისუფლებას ყველაფერი ძალის გამოყენების უფლება"

"ხელისუფლებას ყველაფერი ძალის გამოყენების უფლება ექსტრემალურ სიტუაციებში, ხოლო გადაამტყვტეს თუ არა სამართალდამცველებმა ოპერაციის განხორციელებისას საკუთარ უფლებამოსილებას, ამას განმითება მოვანიტებით დადგენს", - აცხადებს სახალხო დამცველი სოზარ ლუბარძი. ომბუდსმენი დარწმუნებულია, რომ თბილისის N5 საპრობლითში მომხდარი ინციდენტი პატიმრების მხრიდან წინასწარ დაგეგმილი ოპერაცია იყო. ომბუდსმენი პატიმართა სატელეფონო ზარებზეც საუბრობს. მისი განცხადებით, წინა დღეების განმავლობაში მას სისტემატურად უკავშირდებოდნენ მსჯავრდებულები და ატყობინდნენ, რომ მათთან სპეცდანიშნულების რაზმები შეყვადით და სცემდნენ, თუმცა, როგორც იმპუდსმენი ირწმუნება, შემონიშნის შედეგად მსჯავსი ფაქტები არ დადასტურებულა. ომბუდსმენის ინფორმაციით, პატიმრების ამბოხი რამდენიმე დღე მზადდებოდა და სპეცოპერაცია დროულად რომ არ ჩატარებულიყო, შესაძლოა, მსხვერპლი ვაცილებით დიდი ყოფილიყო.

სახალხო დამცველი სასჯელაღსრულების სისტემაში მომხდარი ინციდენტის დატოვებულ გამოძიებას მოითხოვს. სოზარ ლუბარძის აზრით, აუცილებელია, გაირკვეს სიადენ მოხდა იარაღი პატიმრების ხელში და რამდენად შესაძლებელი იყო ბუნტის თავიდან აცილება.

სუბარის ინფორმაციით, სპეცრაზმი თავდადებულად რეზინის ტყვიების გამოყენებას აპირებდა, თუმცა მას შემდეგ, რაც პატიმრებმა თავად გახსნეს ცეცხლი, სპეცრაზმელები იძულებული გახდნენ, იარაღი გამოეყვებინათ.

არასამთავრობოების სპეციალური მიმართვა

არასამთავრობო ორგანიზაციები სასჯელაღსრულების სისტემაში მომხდარი ინციდენტის გამო, N1 და N5 საპრობლითების ადმინისტრაციისა და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელების თანამშრომლებს გადაყვანებს, ასევე, მათ მიმართ სისხლის სამართლის საქმის აღქმას მოითხოვენ. იმ არასამთავრობო ორგანიზაციის ხელმძღვანელებმა, რომელთაც, მონიტორინგის მიზნით, ციხეებში შესვლის უფლება აქვთ, ამ მოთხოვნის სპეციალური მიმართვა შემოქმედეს. არასამთავრობოები საქართველოს პრეზიდენტს, პარლამენტის თავმჯდომარეს, ოუსტიციის მინისტრს, გენერალურ პროკურორს, სახალხო დამცველს, საერთაშორისო ორგანიზაციებს და საელჩოებს მიმართავენ და ინციდენტზე რეაგირებას მოითხოვენ. არასამთავრობო ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს აინტერესებთ, რატომ არ მიიღო ოუსტიციის სამინისტრო პრევენციული ზომები მოსალოდნელი ბუნტის თავიდან ასაცილებლად, მაშინ, როდესაც სასჯელაღსრულების სისტემაში ცხადებდნენ, რომ აჯანყების შესახებ მათთვის ცნობილი იყო. ამის დასტურად ოუსტიციის მინისტროს ოპერატიული ვიდეო-მასალაც კი გავრცელდა.

მიმართვეს არასამთავრობოები პასუხს იმაზეც ითხოვენ, რატომ არ გამოიყენა სპეცდანიშნულების რაზმი ისეთი სპეცსაზღვრელები, როგორიცაა - ცრემლსადენი გაზი, რეზინის ტყვიები და სხვა.

მიმართვის ავტორები ხელმოკიდებული ექსპერტების მიერ სასჯელაღსრულების ხელმძღვანელობისთვის კომპლექსური ფსიქოლოგიური, ფსიქიატრიული და ნარკოლოგიური ექსპერტის ჩატარებას მოითხოვენ. არასამთავრობოების პროტესტს ისიც ინევეს, რომ ისინი გუშინ საპრობლითში არ შეუშვეს, მოუხდავად იმისა, რომ ისინი პრეზიდენტის მიერ არიან ნომინირებული სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მონიტორინგის ჩასატარებლად.

ადვოკატები სამართალწარმოებში მონაწილეობაზე უარს აცხადებენ

"საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის" წევრები საკუთარი უფლება-მოვალეობების განხორციელებაზე უარს აცხადებენ. ასოციაციის წევრები მოუწოდებენ სხვა ადვოკატებსაც, ბოიკოტი გამოუცხადონ სასამართლო პროცესებს და სხვობებში მონაწილეობა არ მიიღონ. ეს გადაწყვეტილება ადვოკატებმა მას შემდეგ მიიღეს, რაც ორთაქალის საპრობლითში მომხდარი ინციდენტის შემდეგ მათ პატიმრებთან შეხვედრის საშუალება არ მიეცათ. ოპორტუნი "საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის" თავმჯდომარე კახა ალანოშვილი აცხადებს, პროტესტის მიზეზი მათ გუშინდენ, გამოეთიხას, N5 საპრობლითში განვითარებულმა "გადასტურება ფაქტებს" მისცა. მისი განმარტებით, ბუნტის არსებობის შემთხვევაშიც კი, იმ პირთა პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა დადგეს, რომლებმაც ადამიანის სიცოცხლე ხელყვეს.

ადვოკატ ეკა ბესელიას განცხადებით, ბოიკოტი ადვოკატთა მთელი კორპუსი უერთდებოდა. მისევე თქმ

ბოლონის პროცესი - გზა ევროპისკენ

"ბოლონის პროცესზე" საქართველოში ბოლო 2-3 წლის წინ ალაპარაკდნენ. მაშინ, როცა ქართული საზოგადოება ამ სახელში ერკვეოდა, 2005 წელს ბოლონიაში მყოფმა საქართველოს განათლების მინისტრმა, ალექსანდრე ლომაიამ, ხელი მოაწერა ბოლონის დეკლარაციას.

განათლების სფეროს "რეფორმული" ერთი შეხედვით, თავდაყირა აყენებს წლების განმავლობაში დანერგულ სისტემას. მაგრამ იმაში, რომ განათლების რეფორმა ერთნაირად მისაღები და მოსაწონია ქვეყნისთვის, სტუდენტისა და უმაღლესი სასწავლებლისთვის, თავად დარწმუნდებით.

ყველაფერი კი იქიდან დაიწყო, რომ 1998 წელს საფრანგეთის, იტალიის, დიდი ბრიტანეთისა და გერმანიის განათლების მინისტრებმა გადამწყვეტად, რამდენიმე თვის, რა-თა ევროპის ქვეყნებიდან ამერიკის შეერთებულ შტატებში სტუდენტების გადინება შეეწყობინათ. ევროპის ოთხი წამყვანი ქვეყნის უმაღლესი სასწავლებლების კურსდამთავრებულები ამერიკაში მიდიოდნენ, იქ აგრძელებდნენ სწავლას, იღებდნენ უმაღლეს კვალიფიკაციას და იქ რჩებოდნენ სა-

მუშაოდ. ამდენად, ბოლონის პროცესს საფუძვლად დასაყვანი ევროპისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საგანმანათლებლო სისტემის შორის კონკურენცია დაედო.

ოთხი მინისტრის მოლაპარაკებიდან ერთი წლის თავზე, ბოლონიაში, უნივერსიტეტის ოფისებს აღნიშვნის დროს, 29 ქვეყნის განათლების მინისტრმა გაიზიარა ამ იდეის ინიციატორთა შეხედულებები და ბოლონის ხელშეკრულებას ხელი მოაწერა, რითაც 2010 წლისთვის განათლების საერთო ევროპული სისტემის შექმნაზე აილაპარაკებდნენ.

ქართული მხარე ბოლონის პროცესს 2005 წელს უკრაინასთან, მოლდოვასთან, სომხეთსა და აზერბაიჯანთან ერთად შეუერთდა, რის შემდეგაც ამ პროცესში ევროპის ქვეყნების გაერთიანება პრაქტიკულად, დასრულდა. ერთადერთი ქვეყანა, რომელმაც ბოლონის ხელშეკრულებას ხელი არ მოაწერა, ბელარუსია ვახლავთ. ბოლონის დეკლარაციაზე ხელის მოწერა ქართული საგანმანათლებლო სისტემის რეფორმის პირველი ნაბიჯი იყო. იმ შემთხვევაში, თუკი საქართველო დეკლარაციით დაკისრებულ ვალდებულებას არ შეასრულებს, ევროპა არ აქვს. ბოლონის ხელშეკრულება არსებობს.

ბუნებრივია, ყველა ქვეყანას თავისი საგანმანათლებლო სისტემის კონკრეტული დამუშავება აქვს. ბოლონის ხელშეკრულება არსებობს.

ქართველ სტუდენტს სხვა ქვეყანაში სწავლის გაგრძელების საშუალება, სხვა ქვეყანაში მუშაობის უფლებას აძლევს. ამისთვის კი აუცილებელია, პირველი (ქართული) და მეორე (ევროპული) უმაღლესი სასწავლებელი სწავლების ერთ დონეს აკმაყოფილებდეს. სწორედ ამიტომ მოხდა უმაღლესი განათლების სფეროს სამ ეტაპად დაყოფა: ესაა ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა და დოქტორანტურა.

ეტაპების შემოღებასთან ერთად დღეს თავად სასწავლებლები ევროპის დინამიკად იცვლება. "ბოლონის პროცესის" თანახმად შემოღებული კრედიტების სისტემა და სხვა სტანდარტები ქართველ სტუდენტს ევროპის ნებისმიერ უმაღლეს სასწავლებელში სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა, რომ ის საქართველოს უმაღლეს სასწავლებელში მიღებულ ცოდნასა და გამოცდილებას აღარ დაკარგავს. "კრედიტი არის სტუდენტის დატვირთვის ერთეული. აქამდე ვთვლიდით, თუ რამდენი საათი მოისმინა სტუდენტმა ლექცია. ახლა კი დატვირთვა, თუ რამდენი დრო დახარჯა იმისთვის, რომ კონკრეტულ განში კვალიფიკაცია მიეღო. სტუ-

დენტი იღებს ნიშანს და პარალელურად ავრთვებს კრედიტს, ანუ ბაკალავრიატი 4 წლიანი სწავლება გამოიხატება 240 კრედიტით. სტუდენტს შეუძლია კრედიტის აუცილებელი რაოდენობა თავის ქვეყნის უნივერსიტეტში დაავარდოს და უცხო ქვეყნის უნივერსიტეტშიც.

სტუდენტი ისწავლის 10 საავადღებო და 10 ნებაყოფლობით საგანს. ნებაყოფლობითი საგნების არჩევანი მას კონსულტანტი დაეხმარება. მავალითად, სტუდენტს შეუძლია მიიღოს აკადემიური კვალიფიკაცია ფურნალისტიკაში და დამატებითი კვალიფიკაცია ფსიქოლოგიაში. გამოაკლის, მედიცინა და სამართალმცოდნეობა, რადგან პროგრამა ძალზე დატვირთულია," - აღნიშნავს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი ლია ლლონტი.

რეფორმა განათლების სისტემაში სტუდენტების მოტივაციას მინიჭებდა ევროპის მოქალაქეებზე ჩამოყალიბებას ცულისხმობს. ორ (შობილოვ და ევროპის) უნივერსიტეტში ნასწავლი სტუდენტი გაცილებით ტოლერანტულად იმსახურებდა, ფართო პირიზონისა და დიდი შესაძლებლობების პიროვნებად ჩამოყალიბდება.

"ბოლონის პროცესის" ერთ-ერთი დოკუმენტის თანახმად, სტუდენტს მარტვად მიეცემა ევროპაში გასვლის შესაძლებლობა. კონკურენტუნარიანი გარემოს შექმნის შემდეგ უმაღლესი სასწავლებელი დაინტერესებული ხდება, რომ სწავლის ხარისხი ამაღლოს, დახვეწოს სასწავლო პროგრამები და ევროპულ პროგრამებთან ადაპტირდეს. ეს ყოველივე კი სტუდენტის მიერ მიღებულ ცოდნაზე ქვეყნის გარეთაც ზრდის მოთხოვნას და ქვეყნის შიგნითაც, რაც სტუდენტების დასაქმების და სპორტული ფაქტორის, ქვეყნის ეკონომიკური წარმატების მყარი გარანტიაა.

სახელმწიფოსთვის "ბოლონის ხელშეკრულება" ევროინტეგრაციის ერთ-ერთი შემადგენელი კომპონენტია. იგი ძალიან სერიოზული განაცხადია ევროპელობაზე. ეს პროცესი გვაძლევს უნიკალურ შანსს პოლიტიკურადაც ევროპის ნაწილი გავხდეთ, გავსწავლო ჩვენი ქვეყანა ევროპული აკადემიური სტანდარტების, ავამალთ ჩვენი განათლების ხარისხი და თავი ევროპელებად ვიგრძნობთ.

უნივერსიტეტი სამოქალაქო ბავშვი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი სტრატეგიული დავაგების ოფისის შექმნის იდეა უნივერსიტეტის რექტორს ეკუთვნის. პირველი წლის პრეტენზიის მქონე უნივერსიტეტი საზოგადოებაში დამკვიდრებული ადგილის შენარჩუნება სურს. ამისთვის კი საჭიროა სამომავლო გეგმების ზუსტად გათვლა, რეფორმების განხორციელება და არამხოლოდ ჩვენი ქვეყნისთვის, არამედ ევროპის ნებისმიერი ქვეყნის მოთხოვნის შესატყვისი კადრების აღზრდა. სწორედ ამ მიზნით სახელმწიფო უნივერსიტეტმა შეიმუშავა უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების პროექტი.

კონცეფციის სახით წარმოდგენილი ნოვაციის რეალურად განხორციელების შემთხვევაში, მისი

ავტორების განცხადებით, სახელმწიფო უნივერსიტეტს 2010 წლისთვის ევროპის 100 საუკეთესო უნივერსიტეტის სიაში მოხვედრის რეალური შანსი ექნება. "ჩვენი მიზანია, აბსოლუტურად დავაკმაყოფილოთ ის მოთხოვნები, რასაც ბოლონის პროცესი ითვალისწინებს. ანუ, მაქსიმალურად იყოს შესრულებული ის მინიმალური მოთხოვნები, რაც ამ დოკუმენტშია ჩადებული," - აცხადებენ უნივერსიტეტში და ფიქრობენ, რომ რამდენიმე მიმართულებით იმ სტანდარტებზე გაცილებით მაღლა დგანან, რასაც ბოლონის პროცესი ითვალისწინებს.

პროექტზე, რომელშიც უნივერსიტეტის მისია და რეფორმის პლატფორმა ჩამოყალიბებული და მასში შემავალ რამდენიმე ძი-

რითად საკითხზე, რაც უნივერსიტეტის - საქართველოს უმაღლესი განათლების უნივერსიტეტის სტრატეგიული დავაგების სტრატეგიული დავაგების სტრატეგიული მიზნები და ის ხელშეწყობილი პროფესორი ავთანდილ ვაგენიძე საუბრობს: "უნივერსიტეტის განვითარების მთავარი მიზანია კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების აღზრდა, მთავარი პრიორიტეტი კი ევექტიანი სასწავლო - კვლევითი გარემოს შექმნაა. უნივერსიტეტის საქმიანობის საფუძველი სწავლებისა და კვლევის ერთობადაა უნდა იყოს. ეს ადვილი საქმე არ არის, თუმცა უნივერსიტეტი ამის რეალური საფუძველი და ტრადიციები ნამდვი-

ლად არსებობს. პროექტში მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული უნივერსიტეტის სამომავლო საქმიანობის თითოეული დეტალი და მიმართულება. ყველა ძირითადი მიმართულებისათვის დასახულია ძირითადი სტრატეგიული მიზნები და ამ მიზნების შესასრულებლად გადასაწყვეტი ამოცანები. უნდა ითქვას, რომ დღეს ყველა იმ მიმართულებით, რაც ჩვენი სტრატეგიაშია განკარგული, პატარა-პატარა ნაბიჯებით წინ მივინეოთ. საქართველო შეუერთდა ბოლონის პროცესს, რომელიც უპირველეს ყოვლისა, ერთიანი ევროპული სტანდარტების შექმნას გულისხმობს. თუმცა ეს არაერთ შემთხვევაში არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ამ სტანდარტებზე უნდა შევჩერდეთ. ჩვენი მიზანია, ამ

ეტაპზე, ერთიანი ევროპული სტანდარტების დამკვიდრება. შემდგომ კი უნდა გავაძლიეროთ ის მიმართულებები, სადაც ამ სტანდარტებზე მაღლა დავდებით შევძლებთ. ეს კი სასწავლო რეალურია. ჩვენი დამკვიდრებული განათლების სისტემა ევროპული სტანდარტებისგან შორს დგას. გვიჩნია, რომ ჩვენი დიპლომი და სპეციალისტი ყველგან იყოს აღიარებული. უკვე დაწყებულია ევროპული სატენდითო ტრანსფერების სისტემის შემოღება, სასწავლო გეგმების და პროგრამების ცვლილებები. თუმცა, ამ ცვლილებების ერთი ბრძანებითა და ერთი გადაწყვეტილებით განხორციელება შეუძლებელია. ამ მიმართულებით კიდევ ბევრი რამ არის დასახვენი და გასაკე-

თებელი. ზოგადად კი, მთავარია გენერალური მიმართულება იყოს სწორი. ძალზე მნიშვნელოვანია პროექტი იზორმატიზაციის მიმართულებით, რომლის მიხედვითაც უნივერსიტეტის ყველა კორპუსში ინტეგრირებული უნდა შეიქმნას და ელექტრონული სწავლების მეთოდები დაინერგოს. ამჟამად უნივერსიტეტი იქმნება სერიოზული გეგმების შესატყვისი, სადაც სტუდენტებს საერთაშორისო დონის სერიოზიკატების მიღების შესაძლებლობა ექნებათ. სიახლემ, რომელიც განათლების შესახებ კანონში შევიდა ფაქტობრივად უფლებები გაზარდა. ეს არაფერც ცვლის, უნივერსიტეტი ერთიანი სტრატეგიული ხედვაა, ხოლო ცალკეუ-

ლი ფაქტობრივად, თუ საკუთარი პრიორიტეტების მიხედვით იმუშავებენ, ამაში ცუდი არაფერია. ასევე ძალზე მნიშვნელოვანია უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის განვითარება, მან სრულად ახლებური ფუნქციები უნდა შეიძინოს. ცალკე საუბრის თემა უნივერსიტეტის თანამშრომლების სოციალური დაცვის სისტემის განვითარებაც, რომელიც ასევე ამ პროექტის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია," - აღნიშნავს ავთანდილ ვაგენიძე. პროექტის მხარდაჭერისა და განხორციელების შემთხვევაში, საქართველოს უფრო მეტად განათლებული საზოგადოება ეყოლება. განათლება ხომ გრძელვადიანი ინვესტიციაა, რომელიც ნაკლებად იღებს მერე ისხამს.

ქურნალისტებს ბაიროს-ოფისთან ისავან

თამარ მაისურაძე

საზოგადოებრივი მაუწყებლობის ჟურნალისტი ნინო გიორგოზიანისა და ოპერატორ გიორგი ლომიძისთვის ბელარუსის მთავრობის მიერ გუშინ გამოტანილი განცხადება საზოგადოებაში გაეროს ოფისთან გააპროტესტა. როგორც ცნობილია, ბელარუსში მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, ნინო გიორგოზიანს 5 დღით, ხოლო გიორგი ლომიძეს 15 დღით თავისუფლების აღკვეთა ხელისუფლების მხრიდან მიუსაჯეს.

გაეროს ოფისთან შეკრებილებმა განაცხადეს, რომ გაერო ერთადერთი საერთაშორისო ორგანიზაციაა, რომელიც ლუკაშენკოს რეჟიმზე ახდენს გავლენას. "გზიოფი, გამოიყენეთ თქვენს ხელთ არსებული ყველა საშუალება, თქვენი უდიდესი ავტორიტეტი და გამოცდილება ასეთი პრობლემების მოგვარების საქმეში და აიძულოთ დიქტატორი ლუკაშენკო დაუყოვნებლივ და უპირობოდ გაათავისუფლოს უკანონოდ დაპატიმრებული ქართველი ჟურნალისტები," - ვითხოვლობთ პეტრიაძე.

გაეროს ოფისთან საქართველოს სამი მოქალაქე, ვასილ კობახიძე, მალხაზ სონდულაშვილი და ლალო გოგიაშვილი იყვნენ. რომლებმაც სულ ცოტა ხნის წინ ბელარუსის ციხეში 24 საათი გაატარეს. ვასილ კობახიძე: "არავინ იცის, ბელარუსში მოქმედი კანონმდებლობით, ქართველი ჟურნალისტებისთვის გამოტანილი განაჩენი არის თუ არა? - ვითხოვლობთ პეტრიაძე. ლალო გოგიაშვილი: ბელარუსის ციხეში გატარებულ 24 საათის

იხსენებს: "ლუკაშენკოს ხელი სუფლება ყველა ქართველ ადვოკატს ალექსანდრეს. ბელარუსის ციხე კი საბჭოთა კვლავ ინდენტურია. ჩვენ, როგორც ვითხოვთ, არასანქცირებულ მითინგში მონაწილეობისთვის დაგვაკავშირეს, ეს კი ბელარუსის კანონით, ისევეა. ჩვენ ვიყავით მათთვის არასასურველი პიროვნებები. რუსეთში გე მანდარინი? - ასე

მოგვმართავდნენ ციხეში. ერთი სიტყვით, ბელარუსში აპატიმრებენ ყველას, ლუკაშენკოს კაცობის მიხედვით."

გუშინ, საქართველოს დროშასთან ერთად, დამოკიდებული ბელარუსის დროშაც ეკავათ, რომელსაც ლუკაშენკოს ხელისუფლება არ ცნობს. გაეროს ოფისთან მივიდა განათლების მინისტრი ალექსანდრე ლომიაძე, რომელმაც

განაცხადა, რომ მისი მოქალაქეობრივი მოვალეობა იდგეს იქ, სადაც გამოხატავენ პროტესტს ქართველი ჟურნალისტების დაკავების გამო. ქართველი ჟურნალისტების მიმართ თანაგრძობა და მხარდაჭერა საზოგადოების სხვადასხვა წევრებზე გამოხატება. ერთადერთი, რაც გუშინ გაეროს ოფისთან არ იგრძობოდა ე.წ. "პროფესიული სოლიდარობა" ვახლდათ.

პროექტის მხარდაჭერისა და განხორციელების შემთხვევაში, საქართველოს უფრო მეტად განათლებული საზოგადოება ეყოლება. განათლება ხომ გრძელვადიანი ინვესტიციაა, რომელიც ნაკლებად იღებს მერე ისხამს.

ნარკოტიკაში მოხმარება ფსიქოლოგის თვალში

ნარკოტიკების გამოყენება ცხოვრებისეული პრობლემების არაადექვატურ გადაჭრის გზაა. ზოგჯერ, სანყის ეტაპზე, ეს პროცესი შეიძლება შეფასდეს, როგორც თვითმკურნალობა, ზოგჯერ როგორც მიზანმიმართული, როგორც პიროვნული პრობლემების დაძლევის საშუალება. გარკვეული გეითოლოგიური მნიშვნელობა აქვს ისეთ ფაქტორებს, როგორცაა ამაღლებული შფოთიანობა, დეპრესიისაკენ მიდრეკილება, სოციალური კონტაქტების მიმართ აკვიტებული შიში და ა.შ. დროთა განმავლობაში ნარკოტიკული ნივთიერებების მიხმარება ხდება კომპლექსური (ძიულებითი, დაყოველი) და მომხმარებელი ცხოვრებისეული სფეროში პროგრესირებდა გაუარესებისაკენ მიყავს. ნარკოტიკული ნივთიერებების კომპლექსური გამოყენება არის დამოკიდებულება, რომელიც განისაზღვრება, როგორც დაავადება და აზიანებს აკადემიურ ფიზიკურად, მენტალურად და სულიერად. პრინციპული განსხვავებებია ნარკოტიკების გამოყენების სანყის ეტაპსა და დამოკიდებულების განვითარების დასაწყის შორის.

ნამალთდამოკიდებულება კომპლექსური დაავადებაა - ეს რთული, ქრონიკული და რეციდივირებადი პროცესია. თერაპია და რეაბილიტაცია საკმაოდ ხანგრძლივ რეცესიას მოიცავს. ამასთან ერთად, 5-6 წლის განმავლობაში რეციდივის რისკი საკმაოდ მაღალია, უფრო სწორედ, რეციდივი, ამ დაავადების პირობაა და არა გამოჯანმრთელების პროცესის უზრალოდ გარყვნილება. ამგვარად, იმისათვის რომ, უზრუნველყოთ წარმატებითი ფუნქციონირება, საჭიროა ხანგრძლივი, მხარდაჭერითი თერაპიის ორგანიზება - პიროვნული უნდა ვასწავლოთ ქცევა, პირველიც მინიმუმამდე დაიყვანო რეციდივის ალბათობასა და მაქსიმალურად შეაჩერებდა პათოლოგიური შედეგების განვითარებას, რომელიც ფსიქოპათოლოგიური ნივთიერებების გამოყენების შედეგად შეიძლება განვითარდეს.

ვიღად თანხმდებოდა მის ნარკომანად აღიარებას, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ უარყოფა ნარკომანიის დამოკიდებულების დროს არ აარსებობს. იგი სხვა სახით ვლინდება. მომხმარებლები, როგორც წესი, აღიარებენ ფიზიკურ დამოკიდებულებას, მაგრამ უარყოფენ ფსიქოლოგიურ დამოკიდებულებას. პრაქტიკაში, ეს ხშირად ვლინდება, მაშინ, როდესაც მკურნალობის კურსის გავლისას, იგი დაწმუნებულია, რომ ყველაფერი უნდა ეფუძნებოდეს მძიმე აბსტინენციური სინდრომის სიმპტომების ფარმაკოლოგიურ აღმოფხვრას. ხოლო ნარკოტიკების მიმართ ფსიქოლოგიური მოთხოვნილებებს, იგი თვითონ გაუშვლავდება.

ამასთანავე, ნარკოტიკების მომხმარებლები აბსტინენციას აზვიადებენ ფიზიკური აშლილობის ინტენსიობას და აქვთ უნარი წარმოაჩინონ იგი, როგორც აუტანელი ტკივილი და სიცოცხლისათვის საფრთხის შემქმნელი. მაგრამ ძლიერი აბსტინენციის სინდრომის სიმპტომატიკაში ლომის წლი ფსიქოლოგიური კომპონენტებს უჭირავს.

საკმაოდ ხშირად, როდესაც ნარკოტიკის მომხმარებელი დაკავების საკანში აღმოჩენილია, იმულებულია გადაიტანოს აბსტინენცია ყველანაირი მედიკამენტოზური დახმარების გარეშე და ამასთან ერთად, თუ არ ჩავთვლით ფსიქოლოგიურ დადიკომფორტს და ვეგეტატიურ სიმპტომატიკას, არანაირი მძიმე შედეგები არ აღიქმდება.

ლავა კარგად შემდეგი დევიზით ფორმულირდება: "მხოლოდ შენ შეიძლება ამის გაკეთება, მაგრამ შენ ამის გაკეთებას მარტო ვერ შეძლებ".

იმის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, რომ ნარკოტიკების მომხმარებლები ყველაზე სასურველი თავის შესახებ, საზოგადოებაში მთელი მათი ცხოვრება, ასე თუ ისე, ტრიალებს მათი დამოკიდებულების გარშემო. დამოკიდებულება სოციალური ურთიერთობის შესაძლებლობების საზღვრებს შემოსაზღვრავს, რომელშიც პრაქტიკულად ყველა არაფორმალური ურთიერთობა მიმდინარეობს მხოლოდ ნარკოტიკების მომხმარებელთან.

არსებობს საფუძველი იმისა, რომ დამოკიდებულებას გააჩნია, მინიმუმ ორი ასპექტი:

- ერთ-ერთი მათგანი დაკავშირებულია ფიზიოლოგიურ პროცესებთან, რომლებიც წარმოიქმნება როგორც ქრონიკული ინტოქსიკაციის რეაქცია, და შეიძლება ვანდინიონთ, როგორც საკუთრივ ბიოლოგიურად გამოყენება;
- მეორე, უპირატესად ფსიქოლოგიური ასპექტი, გამოიხატება სპეციფიური ნიშნებით, რომელიც ახასიათებს ნებისმიერ დამოკიდებულ ქცევას.

ყველას გააჩნია მინიმალური რესურსი დამოკიდებულებისაგან თავის დასაღწევად და აბსტინენცია ეს არის პირველი ნაბიჯი, მაგრამ არა საბოლოო მიზანი. ნარკოტიკების მომხმარებელი, რომელიც ქრონიკული დამოკიდებულებისაგან გამოჯანმრთელდა, იმსახურებს, რომ შეიგრძნოს მხარდაჭერა და იგრძნოს, რომ იგი საზოგადოების სრულუფლებიანი წევრია.

ამგვარად, წარმატებები ფიზიკური გამოჯანმრთელების პროცესში - ფსიქოლოგიურ სფეროში მნიშვნელოვანი პროგრესის ნიადაგს ქმნის.

ნარკოტიკის მომხმარებელმა უნდა იცოდეს, რომ მნიშვნელოვანი განსხვავება ემოციონალურ განცდებში, მაგრამ გარკვეული უნარებით შეიძლება განსჯად ემოციები და არ ჩაიდინო შესაბამისი ქცევები. აქ საჭიროა აღინიშნოს ექსპლანურ იმპულსებთან ანალიზი. ხშირად საწინააღმდეგო სქესის მომხიბვლელი არსების დახმარების შეიძლება აღიძრას გარკვეული ემოციები და განზრახვა ე.წ. მაგრამ არ არის აუცილებელი, რომ ისინი იქვე ტრანსფორმირდეს სექსუალურ ქცევაში, ვინაიდან თანამედროვე საზოგადოებაში მიღებულია ამგვარი ემოციების შეკავება და მათი ქცევებში რეალიზება არ ხდება.

დამოკიდებულ პიროვნებათა თავისებურება მდგომარეობს იმაში, რომ ისინი დიდი ძალისხმევით შედეგად - თუ შეუძლიათ ეს საერთოდ - არ (ან ეწინააღმდეგებიან თავიანთ სურვილს. მათ შორისათ, რომ თუ სურვილი წარმოიშობა, იგი აუცილებლად უნდა რეალიზდეს.

ეს გარკვეულწილად ქმნის მნიშვნელოვან სოციალურ ზეწოლას, რისი წყალობითაც ნარკოტიკების მოხმარება აღმოჩნდება შიდაგვეფურო კავშირების შენარჩუნების საშუალება. ნარკოტიკული ნივთიერებებზე დამოკიდებული პირები, რომლებსაც გამოჯანმრთელების პროცესი აქვთ დანყებული, მეტი გამოსავალი არ აქვთ, რომ შეინახაღმდეგონ ამგვარ ზეწოლას. სხვა ნარკოტიკების მომხმარებლებს ხშირად არ სურთ, რომ მათი მეგობარი გამოჯანმრთელდეს, ვინაიდან ეს მათ დაავადებასთან ბრძოლის საკუთარ მარცხსა და მცდელობებს ახსენებს. ამის გამო, ისინი, შეეცდებიან ზეწოლა მოახდინონ იმ ადამიანზე, რომელიც შეეცდება დამოკიდებულების წრე გაარღვიოს.

ზეწოლა შეიძლება იყოს ღია, მაგალითად, ნარკოტიკების შუთავაჭება გამოჯანმრთელების პროცესში. იგი შეიძლება შენიღბული იყოს, უფრო გამჭვირავი ხერხების გამოყენებით, როგორცაა - "ძველი, კეთილი დროის" - გახსენება, ან ირინიულად "გამოცდის" თვალსაზრისით ნარკოტიკის შუთავაჭება თუ რამდენად ფექტიური აღმოჩნდა მკურნალობა და შეიძლება თუ არა ნარკოტიკების "კონტროლირებადი გამოყენება".

საჭიროა, ნარკოტიკების მომხმარებელს დაეხმაროთ გაცნობიეროს და მიიღოს პრობლემის არსებობა, და მასთან დაკავშირებული საკუთარი აზროვნების ირაციონალურობა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ აღკოპოლური დამოკიდებულება სანაგან განსხვავებით, რომლის დროსაც პიროვნება კატეგორიულად უარყოფს, რომ იგი ალკოჰოლიკია, ნარკოტიკული დამოკიდებულების მქონე ადამიანი აღ-

მნიშვნელოვანია მომხმარებელმა გაცნობიეროს, რომ მისი ძირითადი პრობლემა - ნარკოტიკების მიღებისაკენ სწრაფვა. უნდა მოხდეს გამოჯანმრთელების შესახებ წარმოდგენის ფორმირება, როგორც პროცესი, რომელიც მთელი ცხოვრების განმავლობაში გრძელდება. გამოჯანმრთელებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება თვით ინდივიდს, მან აუცილებლად დახმარებისათვის უნდა მიმართოს და მიიღოს იგი სხვა უკვე გამოჯანმრთელებული პირისაგან. ეს მიდგომა ყვე-

მნიშვნელოვანი პრობლემაა ნარკოტიკების მიღებისაკენ სწრაფვა. უნდა მოხდეს გამოჯანმრთელების შესახებ წარმოდგენის ფორმირება, როგორც პროცესი, რომელიც მთელი ცხოვრების განმავლობაში გრძელდება. გამოჯანმრთელებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება თვით ინდივიდს, მან აუცილებლად დახმარებისათვის უნდა მიმართოს და მიიღოს იგი სხვა უკვე გამოჯანმრთელებული პირისაგან. ეს მიდგომა ყვე-

მნიშვნელოვანი პრობლემაა ნარკოტიკების მიღებისაკენ სწრაფვა. უნდა მოხდეს გამოჯანმრთელების შესახებ წარმოდგენის ფორმირება, როგორც პროცესი, რომელიც მთელი ცხოვრების განმავლობაში გრძელდება. გამოჯანმრთელებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება თვით ინდივიდს, მან აუცილებლად დახმარებისათვის უნდა მიმართოს და მიიღოს იგი სხვა უკვე გამოჯანმრთელებული პირისაგან. ეს მიდგომა ყვე-

ექვა კაპანაძე
ფსიქოლოგთა და ფსიქოთერაპევტთა ასოციაცია

სტატია დანერგულია საშხრეთ კავკასიის ანტიწარკოტიული პროგრამის (SCAD) პროექტის ფარგლებში, დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ და ხორციელდება გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ

დავით კოვზირიძის სკატი

ახალი გართობა თვეში ერთხელ

ევროპაში ოთხი წლიანი ჩემპიონატი და მსოფლიოს თითქმის ყველა ბრილიანტი სწორედ იქაა შეკონსერვებული. ამიტომ ჩვენი ყურადღებაც უმეტესად ესპანეთი-იტალია-ინგლისი-გერმანიისკენაა მიმდრეკილი. შეიძლება ვინმე შემეცმათოს, რომ საიას საფრანგეთი და პოლანდია აკალია, თუმცა, მე თუ მეკიხანეთი, დროა გერმანიაც ამოვშალოთ დიდი კვარტეტიდან და მომდევნო კალათაში გადავივსოლოთ.

ასეთი გართობა გამოვიფიქრე - თვეში ერთხელ ამ ოთხ პირველობას სხვადასხვა ნომინაციებში შევადარებ ერთმანეთს. დაეინწყებ წმინდა წყლის სპორტული კუთხით, ანუ იმით, თუ რომელია ყველაზე ძლიერი. მერე და მერე იქნება ყველაზე სიმბათიური, ყველაზე მუხუხედავი, ყველაზე სკანდალური სიმბათიური ნაკრებები. თითოეულიდან წარმოვადგინო იქნება 11 ფეხბურთელი (მეკარე, ოთხი მცველი, სამი ნახევარმცველი, სამი თავდამსხმელი) და მწვრთნელი.

მამ ასე, გადავხედოთ ამ ოთხი ჩემპიონატის სიმბოლურ ნაკრებებს და ერთად გავარკვიოთ, რომელია საუკეთესო.

ესპანეთი

სანტიაგო კანისარესი (ვალენსია, ესპანეთი) რობერტო კარლოსი (რეალი, ბრაზილია), კარლეს პუიოლი (ბარსელონა, ესპანეთი), რაფელ მარკესი (ბარსელონა, მექსიკა), ოლეგერი (ბარსელონა, ესპანეთი)

ზუან რიბან რიკელმე (ვილიარვალი, არგენტინა), ზინედინ ზიდან (რეალი, საფრანგეთი), რონალდინიო (ბარსელონა, ბრაზილია)

სამუელ ეტო (ბარსელონა, კამერუნი), ფერნანდო ტორესი (ატლეტიკო, ესპანეთი), ლეო მესი (ბარსელონა, არგენტინა)

მწვრთნელი: ფრანკ რაიკარდი (ბარსელონა, პოლანდია)

იტალია

ჯანლუიჯი ბუფონი (იუვენტუსი, იტალია) ლილიან ტურამი (იუვენტუსი, საფრანგეთი), ალესანდრო ნესტა (მილანი, იტალია), კაბი კალძიე (მილანი, საქართველო), ჯანლუკა ძამბროტა (იუვენტუსი, იტალია)

ემერსონი (იუვენტუსი, ბრაზილია), კაკა (მილანი, ბრაზილია), ფრანჩესკო ტოტი (რომა, იტალია)

ანდრეი შევჩენკო (მილანი, უკრაინა), ლუკა ტონი (ფიორენტინა, იტალია), დავიდ ტრეზეგე (იუვენტუსი, საფრანგეთი)

მწვრთნელი: ფაბიო კაპელო (იუვენტუსი, იტალია)

ინგლისი

პეტრ ჩეხი (ჩელსი, ჩეხეთი) უილიამ გალასი (ჩელსი, საფრანგეთი), სოლ კემპბელი (არსენალი, ინგლისი), ჯონ ტერი (ჩელსი, ინგლისი), პაოლო ფერეირა (ჩელსი, პორტუგალია)

სტივენ ჯერარდი (ლივერპული, ინგლისი), ფრენკ ლამპარდი (ჩელსი, ინგლისი), ჯო კოული (ჩელსი, ინგლისი)

ტიერი ანრი (არსენალი, საფრანგეთი), დიდე დროგბა (ჩელსი, კოტ დივუარი), რუფ ვან ნისტელდრი (მანჩესტერ იუნაიტედი, პოლანდია)

მწვრთნელი: ფოხე მორინიო (ჩელსი, პორტუგალია)

გერმანია

ოლივერ კანი (ბაიერნი, გერმანია) ბიქსენტ ლიზარაზუ (ბაიერნი, საფრანგეთი), ლუსიო (ბაიერნი, ბრაზილია), ტორსტენ ფრინგსი (ვერდერი, გერმანია), ფლიპ ლამი (ბაიერნი, გერმანია)

მიხაელ ბალაკი (ბაიერნი, გერმანია), ლევან კობიაშვილი (შალკე, საქართველო), ლინკოლნი (შალკე, ბრაზილია)

მიროსლავ კლოზე (ვერდერი, გერმანია), შალილ ალტინტოპი (კაიზერსლაუტერნი, თურქეთი), როი მაკაი (ბაიერნი, პოლანდია)

მწვრთნელი: ფელიქს მაგათი (ბაიერნი, გერმანია)

ამბლეების მიხედვით შევადაროთ. მეკარეებში პირველი, ალბათ, მაინც ბუფონია, რადგან კანისარესი ჩრდილოა მოქცეული და ჩუმად აკეთებს თავის საქმეს, ჩეხს ბოლო ხანებში მოუმრავლდა პატარ-პატარა შეცდომები, ხოლო ოლივერ კანმა ამერიკელებთან მორიგი ძალიან სასაცილო გოლი გაუშვა და ამ მიმართულებით გამდრებულ კოლექციას ახალი შედარება შემატა. შესაბამისად, ერთ ქულას იღებს სერია ა.

დაცვა. აქ ირო ჩემპიონატი დანაწიურად შეხვედრისთანავე, იტალია და პრემიერლიგა. დიდხანს ვიფიქრე, რომელია ჯობდა, სახელდახელო ინტერაქტული გამოკითხვაც ჩავატარე, კინაღამ ნდობის ტელეფონზეც დავრეკე, მაგრამ ერთი გამარჯვებული ვერ გამოვავლინე და ქულა შუაზე გავტყევე.

ნახევარდაცვა. დააკრდით, რა ზღაპრული არჩევანია, თითქოს ყველა ღრისა გამარჯვების, მაგრამ პრემიერლიგის უპირატესობა ერთმა ფაქტორმა გადაწინა - იქ, სადაც ზიდანს და რონალდინიო არიან, ლამპარაკი და დისკუსია უნდა დამთავრდეს.

თავდასხმა. აქაც უნდა გავყო ქულები, სხვანაირად არ გამოდის. ნახევარი მესამენის და ნახევარი ინგლისის. რაც შეეხება მწვრთნელებს, მოუხედავად დიდი სიმბათიებისა რაიკარდის და შემტევი ფეხბურთის მიმართ, უნდა ვიღებო, რომ კაპელომდე მას ძალიან ბევრი უკლია.

შევაჯამოთ: იტალია - 2,5 ქულა, ესპანეთი - 1,5, ინგლისი - 1, გერმანია - 0. თუ გაინტერესებთ აზრი გაქვე, შეგიძლიათ მომწეროთ მისამართზე kowziraz@yahoo.com

მომავალ სამშაბათამდე

United Nations Development Programme UNDP Georgia გაეროს განვითარების პროგრამის საქართველოს ოფისი პროექტის "საქართველოს კონტროლის პალატის დახმარება" ფარგლებში აცხადებს ღია ტენდერს დაშვების შეზღუდვისა და კონტროლის სისტემის მიწოდების აღად.

სატენდერო დოკუმენტაციის მიღება ან ჩამოტვირთვა შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე: 1. ქ.თბილისი, ერისთავის ქ. № 9, გაეროს სახლი, ოფისი 112 (საკონტაქტო პირი: პროექტის აღმასრულებელი კოორდინატორი, ქ-ნი მანანა სალუქვაძე, ტელ: 253203) 2. http://www.undp.org.ge/news/tenders.html 3. http://www.conrol.ge

United Nations Development Programme UNDP Georgia logo and contact information.

ბიზა ბარასაშვილი

მათ, ვისაც ფიგურული სრიალი ციყვართ ან ტურინის ოლიმპიური თამაშების ნოსტალგია მოკვალავთ, "იტალიური კარნავალი" გეპატივებათ. 4-5 მაისს სპორტის სახალე ფიგურულ სრიალი გრანდიოზულ სანახაობას მასპინძლობს. ასეთი რამ საქართველოში 30 წელიწადია არ ყოფილა.

ამაზე, ალბათ, ბევრი ვერც იოცნებებდა, მაგრამ ფაქტია, მოდიან და იცი თინ? ოლიმპიური ჩემპიონები, მსოფლიოსა თუ ევროპის ჩემპიონები და ელენე გედევიანიშვილი, რომლის გამოც საქართველოში ფიგურულ სრიალს ბევრი გულშემატკივარი გაუჩნდა. საპატიო სტუმრების დასახვედრად და საორგანიზაციო საკითხების მოსაგარებლად მოციგურავეებმა სოლტ ლიკე სიტის ოლიმპიური თამაშების ვერცხლის მედლის მფლობელი, მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონი ილია ავერბუხი გამოვგვზავნეს (ავერბუხმა ირინა ლობაჩოვასთან წყვილში მიაღწია ასეთ წარმატებებს).

ლობაჩოვა-ავერბუხის ვარსკვლავურ წყვილს თბილისელი მაყურებელიც იხილავს. და არა მარტო მათ.

კულტურის, ძველთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს, თბილისის მერიის სპორტის საქალაქო სამსახურის, საქართველოს ფიგურული სრიალის ფედერაციის, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტისა და კომპანია "MMG Georgia"-ს თაოსნობით სპორტის სასახლეში იხილავთ: ტურინის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონებს სპორტულ ცეკვებში ტატიანა

ავერბუხისა და ლობაჩოვას წყვილს თბილისშიც ვიხილავთ.

ნა ნავკასა და რომან კოსტომაროვის წყვილს; სოლტ ლიკე სიტის თამაშების ჩემპიონებს ალექსეი იაგუდინს, ელენა ბერეჟინასა და

ანტონ სხხარულიძის წყვილს; ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონი თამაშების ჩემპიონებს ალექსეი ტიხონოვს, რომლებმაც,

სხვათა შორის, რამენიმე დღის წინ დამთავრებულ კალგარის (კანადა) მსოფლიოს ჩემპიონატზე მესამე ადგილი დაიკავეს; ელენა

ფერნანდო იარო ჭარ დაისვენებს

თავისუფლება, დამოუკიდებლობა იმისთვის, რომ პროექტი განახორციელოს. თუ სურს დარჩეს პრეზიდენტის პოსტზე, ვისურვებდი, ჰქონდეს გადაწყვეტილებები დამოუკიდებლად მიიღოს ნიჭი და ნება, რათა მის საქმიანობაში არ ჩაერიონ კლუბის ყოფილი ხელმძღვანელები.

- ცნობილია, რომ ამ ცოტახნის წინ ფერნანდო მარტინი "ლა მორალესში" სამეფო რევიდენციაში თქვენთან, ვისევე დელ ბოსკესთან, კამაროსთან და გარსია რემონთან ერთად ისაუბრა. რას გვეტყვით ამ შეხვედრაზე?

- ამ შეხვედრიდან ყველა მარტინის მხარეზე იყო. ეს იყო იმ ადამიანების შეგობრული შეხვედრა, რომლებსაც უყვართ მარტინის "რეალი". თუმცა, პირველ რიგში ეს იყო მეგობრული სადღიო. თუმცა ისიც სიმართლეა, რომ ამ შეხვედრამ ბევრი განაცვიფრა. ჩემთვის მოულოდნელი იყო, თუ რატომ გაუკვირდა ბევრს პრეზიდენტის შეხვედრა იმ ხალხთან, რომლებმაც საერთო ჯამში 70 წელი მიუძღვნეს "რეალს". როგორც ჩანს, დღეს ფეხბურთელებთან მსგავსი შეხვედრები მოდამი აღარ არის. დღეს "რეალი" კრიზისია, მაგრამ წურავის ავიწყდება, რომ ამ კლუბს უდიდესი ისტორია და ტრადიციები აქვს, რომ კლუბი ჩვენზე, ყველაზე მაღალად ვარს.

- რა განწყობა ახლა მარტინის "რეალის" ფეხბურთელებს შორის?

რას მოილოქმევდით?

- დღეს ის დროა, რომ უნდა დაიწყო მარკეტინგი, იმიჯი და "რეალის" ემბლემატიკიანი აქსესორების გაყიდვა. "რეალმა" კონცენტრირება უნდა მოახდინოს ფეხბურთის თამაშზე. ხელმძღვანელობამ მთელი ძალისხმევა მიიზიდავია და კონცენტრაცია "რეალის" სპორტულ მხარეზე უნდა მიმართოს. ახლო წარსულში "რეალს" სხვა პრიორიტეტები ჰქონდა, რომელთა ავკარგინაობა არაფერს ვიტყვი, რადგან "რეალი" ტიტულებს იგებდა და სხვა რამეებზე მუშაობისთვისაც იცდიდა. დღეს ასე აღარ არის. დღეს ასეა დინება უნდა გავვყეთ და ასე პრიორიტეტი სპორტულ შედეგებზე ვიზრუნოთ.

- საჭიროა თუ არა მსოფლიო ჩემპიონატის ბოლომდე მოვლა, რათა "რეალი" ახალი სეზონისთვის დაიკავშირდეს?

- არა, ცდა არ არის საჭირო. თუ მსოფლიოში საუკეთესო სპორტული ბაზა გვაქვს, მაშინ მსოფლიოში საუკეთესო მწვრთნელები და ახალგაზრდობაც უნდა გვყავდეს. "რეალმა" საკუთარ თავში უნდა მოახსოს კრიზისიდან გამოსვლის რესურსები.

- როგორ ფიქრობთ, დელ ბოსკე მალე დაბრუნდება კლუბში?

- ისეთი ადამიანისთვის, როგორც ვისევე დელ ბოსკე, კლუბის კარი ყოველთვის ღია უნდა იყოს. ასეთი ადამიანები კლუბისთვის კარი ყოველთვის ღია უნდა იყოს. ასეთი ადამიანები კლუბისთვის კარი ყოველთვის ღია უნდა იყოს. ასეთი ადამიანები კლუბისთვის კარი ყოველთვის ღია უნდა იყოს.

- ზოგი ფიქრობს, რომ შემადგენლობა ზემოდან ფორმირდება...

- ადგილს შემადგენლობაში ყოველთვის ვარჯიშებზე გამოიმუშავებს ფეხბურთელი. ვერ წარმოვიდგინო, სხვაგვარად მოხდეს. მაშინ ფეხბურთის რაღაც სხვა სახეში უნდა დაერქვას. ფიქრობს, რომ ასეთი არაფერი ხდება.

- თქვენ რომ იყოთ პრეზიდენტი, "რეალის" კრიზისიდან გამოსავლად პირველ რიგში

სოკოლოვს, რომელმაც კალგარის მსოფლიოს ჩემპიონატზე მეოთხე ადგილი დაიკავა. ილია კლიმკინს, წყვილებს: ოქსანა დომინიასა და მაქსიმ შაბალონს, ფედერაცია ფაიელასა და მასიმო სკალის, მარგარიტა დრობიაზკოსა და პოილას ვანაგასს (კალგარიში მეოთხე შედეგი ჰქონდათ); სპეციალურ სტუმრებს: ელენე გედევანიშვილს, ევროპის ჩემპიონს ბრაიან ჟუბერს, რომელმაც ამავე მსოფლიოს ჩემპიონატზე ვერცხლის მედალი დაისაკუთრა, ვახტანგ მურვანიძეს, ეკატერინა ზაიკინასა და ოთარ ჯავაროძის წყვილს.

ილია ავერბუხი განმარტავს, თუ რატომ ჰქვია წარმოდგენას "იტალიური კარნავალი".

"ტურინის ოლიმპიური თამაშების სული დღესაც იგრძნობა, თანაც "იტალიური კარნავალი" თავისთავად მიუთითებს იმაზე, რომ მზიარული და ლალი სანახაობა იქნება. იმედი გვაქვს, ყველაფერი კარგად ჩაივლის. ახლა საქართველოში ყინულისადმი განსაკუთრებული ინტერესია, რაც ელენე გედევანიშვილის დამსახურებაა. ეს იქნება საუკეთესო მოტივაციისთვის. ახალგაზრდა ილია ავერბუხის მასპინძლობა სანახაობა რუსეთის 70-ზე მეტ ქალაქში გეცნობა.

გვინდა, რომ ფიგურული სრიალისადმი ინტერესი უფრო ამაღლდეს, რასაც ვმსახურება კიდევ თბილისში ჩვენი ჩამოსვლა. ისიც ვიცი, რომ ბორჯომში ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობა გასურთ. პროექტის რეკლამირებას წინააღმდეგ ეხვედრება მსოფლიოს ჩემპიონატზე მესამე ადგილი დაიკავეს; ელენა

P.S. იმის გამო, რომ საქართველოში სტანდარტული ყინულის მოედანი არ არსებობს, მისთვის საჭირო კონსტრუქციის თავად მუსეო ორგანიზატორები ჩამოიტანეს.

Advertisement for a tender by UNDP Georgia regarding the procurement of a control system. It includes contact information and a deadline for receiving documents.

ბიზნესი

თქვენი რეკლამა

"ბიზნესში"

895 32 31 93 90
895 32 31 93 86
899 26 20 19

გამოსვლის ოფიციალური პარტნიორები:

მორიგი ბიზნესფორუმი ვენაში

B2

ამერიკელი საფონდო ბირჟა ფადარალური სარეზერვო ფონდის სხდომას ელის

Bertelsmann-მა Sony BMG-ში ნილის გაყიდვა გადაწყვიტა

Hyundai ქარხანას ჩახეთქი ააშენებს

B3

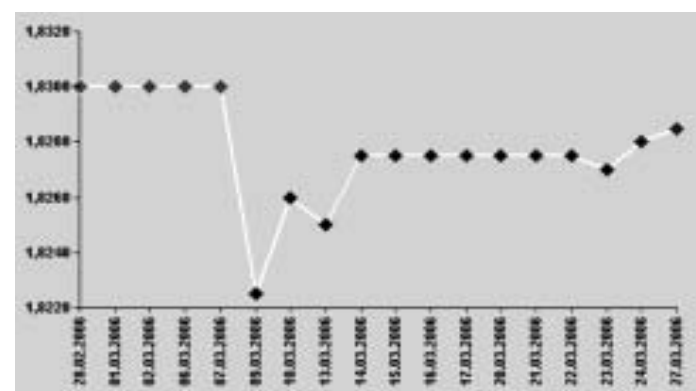
როგორი უნდა იყოს ელექტროენერჯის ტარიფი

B4

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

1 ავსტრალიული დოლარი	AUD	1.2981
1 აზერბაიჯანული მანათი	AZN	2.0088
1 აშშ დოლარი	USD	1.8280
1000 ბალარონული მანათი	BYR	0.8500
1 ბრაზილიელი რეალი	BRL	1.1193
1 დანიური კრონი	DKK	0.2934
1 ავსტრიული შილინგი	EGP	0.3189
1 ევრო	EUR	2.1897
10 ალბანური ლეკი	EEK	1.3891
1000 თურქული ლირა	TMM	0.3515
1 თურქული ლირა	TRY	1.3591
10 იაპონური იენი	JPY	0.1549
1 ინგლისური გირაუნდი	GBP	3.1859
1000 ირანული რიალი	IRR	0.2004
10 იტალიური ლირა	ISK	0.2548
1 ისრაელიანი ნიუშეკელი	ILS	0.3906
1 კანადური დოლარი	CAD	1.5658
1 ლატვიური ლატი	LVL	3.1355
10 ლიბიური დინარი	LTL	8.3880
10 მონტენეგროლი დინარი	MDL	1.4072
1 ნორვეგიული კრონი	NOK	0.2745
1 პოლონური ზლოტი	PLZ	0.5603
10000 რუმინული ლეი	RDL	0.6141
1 რუსული რუბლი	RUB	0.0858
1 სინგაპური დოლარი	SGD	1.1276
100 სომხური დრამი	AMD	0.4088
1 ტაივანური რუბლი	TJR	0.5890
1000 უზბეკური სუმი	UZB	1.5138
10 უკრაინული ჰრივნა	UAG	3.6104
100 ანგოლიანი ფორინტი	HUF	0.8288
1 კვიბუტიური დოლარი	KWDT	8.2571
10 ყაზახური ტენგე	KZT	0.1431
10 ყირგიზული სომი	KGS	0.4418
1 შვედური კრონი	SEK	0.2340
1 შვეიცარიული ფრანკი	CHF	1.3893
1 ჩინური კრონი	CZK	0.0783
1 ჩინური იენი	CNY	0.2277
1 ჰონგ-კონგური დოლარი	HKD	0.2356

პოლიტიკა ღვინის თანხლებით

ლიანა ჩაჩა

ღვინის ქართველ მწარმოებელს რუსეთში კიდევ ერთი სიურპრიზი მოუტანდა. რუსეთის მომხმარებელთა უფლებების დაცვის და ადამიანის კეთილდღეობის სფეროში ზედამხედველობის ფედერალურმა სამსახურმა 27 მარტიდან საქართველოდან და მოლოდინად რუსეთში ღვინის შეტანაზე სანიტარიულ-ეპიდემიოლოგიური დასკვნების მოქმედება შეწყვიტა. როგორც სამსახურის ხელმძღვანელის გენადი ონიშჩენკოს წერილია ნათქვამი, მოლოდინად და საქართველოდან რუსეთის ტერიტორიაზე შეტანილი ღვინო და ღვინომასალები რუსეთის ფედერაციის კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს არ შეესაბამება.

GWS და "თბილენი" ღვინის მწარმოებელი ის ქართული კომპანიები არიან, რომელთა გაყიდვების 50 პროცენტი სწორედ რუსეთის ბაზარზე მოდის. შესაბამისად, ამ კომპანიებში, რუსეთის მხრიდან სიტუაციის მოუგვარებლობის შემთხვევაში, სერიოზულ ფინანსურ ზარალს ელიან.

იმ მოსაზრებას, რომ ამ მოვლენას პოლიტიკური ელფერი დაკრავს, ქართველი ღვინის მწარმოებლები და ხელისუფლების წარმომადგენლებიც ეთანხმებიან. "ყველამ კარგად ვიცით, რომ რუსული არაყი, ადგილზე წარმოებული ღვინოები (თუნდაც, რუსული) და სხვა უცხოური სასმელები არანაკლებ ფალსიფიცირებულია. თუმცა რუსეთმა მაინც დაინტერესდა და საქართველო აირჩია. აქედან გამომდინარე, ჩვენი ეჭვი, რომ ეს პოლიტიკური გადაწყვეტილება იყო, უფრო საფუძვლიანი ხდება," - განაცხადა კომპანია GWS-ის მარკეტინგის მენეჯერმა ლევან კობერიძემ "24 საათთან" საუბარში.

B2

რუსეთმა 27 მარტიდან საქართველოდან და მოლოდინად რუსეთში ღვინის შეტანაზე სანიტარიულ-ეპიდემიოლოგიური დასკვნების მოქმედება შეწყვიტა.

GWS და "თბილენი" ღვინის მწარმოებელი ის ქართული კომპანიები არიან, რომელთა გაყიდვების 50 პროცენტი სწორედ რუსეთის ბაზარზე მოდის.

ქართული კომპანიები რუსეთის მხრიდან სიტუაციის მოუგვარებლობის შემთხვევაში, სერიოზულ ფინანსურ ზარალს ელიან.

არაოფიციალური ინფორმაციით, რუსეთში უკვე უკრაინულ არყებთან დაკავშირებითაც "მსჯელობენ". რუსეთის ბაზარზე ყველაზე დიდი ზრდა სწორედ ქართულ ღვინოებს (15 პროცენტით) და უკრაინულ არყებს (40 პროცენტით) აქვთ.

ორი სტივის პირმშო

Apple-ის ნოვატორული მილიარდები

მათი პირველი ერთობლივი პროექტი კომპიუტერებთან არ ყოფილა დაკავშირებული. 1972 წელს ვოზნიაკს ხელში ჩაუვარდა ჰაკერული მონოპოლიზების, Bluebox-ის სექტორი, რომლის საშუალებით მსოფლიოს ნებისმიერ კუთხეში უფასოდ დარეკვა შეიძლებოდა. მას ბევრი არ უფიქრია, სექტორის მეშვეობით ახალი ტიპის ხელსაწყო ააწყო და რამდენიმე კვირის განმავლობაში სად აღარ დარეკა. ალბათ, ამგვარი გართობა მალე მოხერხდებოდა, საქმეში გამჭრიახი ჯოხის რომ არ ჩარეულიყო. იგი უმალ მიხვდა, რომ ფულის მოვლის მშვენიერი შანსი ჰქონდა.

B3

ბორა ქიქოძე

შედეგად ვაშლის გამოსახულებით დამშვენებული კომპიუტერები, კარგა ხანია, იშვიათობას არ წარმოადგენს. მათ უკვე ყველგან შეხვდებით. მაღალმა ხარისხმა, საიმედოობამ, ელექტურმა დიზაინმა და მისაღებმა ფასებმა კომპანია Apple-ი მთელი მსოფლიოში კომპიუტერების ერთ-ერთ წამყვან მწარმოებლად აქცია. კომპანიის მიერ გამოშვებული კომპიუტერების გაყიდვამ განსაკუთრებით უკანასკნელ წლებში იმატა. კერძოდ, 2005 წლის განმავლობაში 75 პროცენტით მეტი Apple-ის კომპიუტერი გაიყიდა, ვიდრე 2004 წელს. შედეგად, გასული ფინანსური წლის ბოლო კვარტალში, 3,53 მილიარდი დოლარის ოდენობის ფინანსური ბრუნვის პირობებში, კომპანიის მოგება 320 მილიონი დოლარი შეადგინა.

ბათუმი-ერევანი-ბათუმის სამ-გზავრო სარგინიგზო მიმოსვლა საკურორტო სეზონზე, 15 ივლისისათვის დაიწყება. ამის შესახებ შპს "საქართველოს რკინიგზის" გენერალურმა დირექტორმა ირაკლი ეზუგბაიამ განაცხადა. მისი თქმით, ბათუმი-ერევანის მიმოსვლას დღე-

ბათუმი-ერევანი-ბათუმის სამ-გზავრო სარგინიგზო მიმოსვლა საკურორტო სეზონზე, 15 ივლისისათვის დაიწყება. ამის შესახებ შპს "საქართველოს რკინიგზის" გენერალურმა დირექტორმა ირაკლი ეზუგბაიამ განაცხადა. მისი თქმით, ბათუმი-ერევანის მიმოსვლას დღე-

ირაკლი ეზუგბაია

გამოშვებით განახორციელებს ორი 7-ვაგონიანი შემადგენლობა სომხური და ქართული მხრიდან. პრაიმ-ნიუს ბიზნესი.

აზერბაიჯანი მდარბათიანი საბადოსადაო სისტემის შექმნა გეგმავს

აზერბაიჯანის ეკონომიკის ცალკეული დარგების განვითარებისა და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით აზერბაიჯანის მთავრობასადასახადო შეღავათების შემოღებას გეგმავს. ამის შესახებ ბაქოში აზერბაიჯანის საგარეო-დასახადო სამინისტროს საგარეო-დასახადო პოლიტიკისა და სტრატეგიული კვლევების მთავარი სამმართველოს უფროსმა აკიფ მუსაევამ განუცხადა.

იმუშის შაქრის ქარხნის გახსნაზე აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ილჰამ ალიევიმ ქვეყანაში იმ უცხო-

ილჰამ ალიევი

ული ინვესტორებისათვის საგარე-დასახადო შეღავათების შემოღების შესახებ ისაუბრა, რომელთაც აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე თავისი საქმიანობის წარმოება სურთ.

მუსაევის თქმით, ქვეყნის საგარე-დასახადო კანონმდებლობაში ერთ-ერთი მასშტაბული რეფორმა ფაქტორია ადგილობრივი და უცხოური ინვესტიციების თანაბარ პირობებში დაბეგვრა. ისინი თანაბარი უფლებებით სარგებლობენ. მეორე მხრივ, უცხოელი პარტიზონები უპირველესად სტაბილური საგარე-დასახადო პოლიტიკით არიან დაინტერესებული.

აზერბაიჯანის საგარე-დასახადო კანონმდებლობაში მხოლოდ ტარიფები იცვლება, ისიც დაწესების მიმართულადაა. რეგორც საავტომობილო და აზერბაიჯანში უცხოური ინვესტიციების სტიმულს აძლევს, - განაცხადა მუსაევამ. პრაიმ-ნიუს ბიზნესი.

თანხა სომხეთის იკოთაქარი ქრადიტიანი ბაზრის განვითარებისთვის

სომხეთის იკოთეკური ბაზრის განვითარების მიზნით აზიის განვითარების ბანკი თანხის გამოყოფას გეგმავს. როგორც საავტომობილო "ნოიან ტაბანს" სომხეთის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროდან აცნობეს, სომხეთი აზიის განვითარების ბანკში 2005 წლის სექტემბერში განეკრიბა. დღეისათვის ბანკის წევრი 64 სახელმწიფოა. ბანკის კაპიტალი უდიდესი წილი აშშ-სა და იაპონიაზე მოდის. პრაიმ-ნიუს ბიზნესი.

ორი სტივის პირმო

Apple-ის ნოვატორული მილიარდები

პირველი ბაზარი

პაქარობიდან კომპანიონობამდე

სტივ ჯობსი და სტივ ვოზნიაკი ჯერ კიდევ სკოლაში დამეგობრდნენ. ორივეს ელექტრონიკის მიმართ სიყვარული და მსოფლიოს უკეთესობისაკენ შეცვლის ვარდისფერი ოცნება გამოარჩევდა. ბიჭები ერთმანეთისაგან მხოლოდ იმით განსხვავდებოდნენ, რომ ვოზნიაკი ბუნებით ალტრუისტი იყო, ჯობსი კი ბევრი ფულის შოვნისა და ფუფუნებისაკენ ილტვოდა.

მათი პირველი ერთობლივი პროექტი კომპიუტერებთან არ ყოფილა დაკავშირებული. 1972 წელს ვოზნიაკს ხელში ჩაუვარდა პაქარული მონოპოლიზის, Bluebox-ის სქემა, რომლის საშუალებით მსოფლიოს ნებისმიერ კუთხეში უფასოდ დარეკვა შეიძლებოდა. მას ბევრი არ უფიქრია, სქემის მუშაობით ახალი ტიპის ხელნაწყო ააწყო და რამდენიმე კვირის განმავლობაში სად ალარ დარეკა. ალბათ, ამგვარი გართობა მალე მოზებრდებოდა, საქმეში გამჭრიახი ჯობსი რომ არ ჩარეულიყო. იგი უშალ მიხვდა, რომ ფულის შოვნის მშვენიერი შანსი ჰქონდათ.

მეგობრები საქმეს შეუდგნენ: დეტალები შეიძინეს, აპარატები დაამზადეს და თითო 150 დოლარად გაყიდეს. დახლოებით 200-მდე რომ გაასაღეს და 2000 დოლარამდე მოგება მჭურდ გაიყვეს, ბიზნესის შეწყვეტა მოუხდით, რადგან მათი საქმიანობით პოლიცია დაინტერესდა. კალფორნიელ სამართალდამცავებს რომ მტვი გონიერება გამოეჩინათ, Apple-ზე, ალბათ, ვეღარ ვისაუბრებდით, მაგრამ ორივე სტივი გადარჩა და მალე ხელი სერიოზულ საქმეს მოჰკიდეს. კერძოდ, ვოზნიაკმა "პოლიტ პაკარდში" ინჟინრად მუშაობა დაიწყო, ჯობსი კი ელექტრონიკის და ვიდეოთამაშების მსხვილ კომპანია "ატარში" მოეწყო.

ორი სტივის შემდგომ ერთობლივ პროექტად ვიდეოთამაში "ბრეკაუტი" იქცა, რომლის დამზადება ჯობსს დაავალეს. საქმე რომ სწრაფად გაეკეთებინა, მან მეგობარ ვოზნიაკს უხმოდ მიღებული თანხის ნახევარი, 350 დოლარიც მისცა, თუმცა, ვიდეოთამაშის სწრაფად და ხარისხიანად დამზადებისათვის პრემიის სახით მიღებულ 5000 დოლარზე სიტყვა არ დასცდენია. მოგვიანებით ვოზნიაკმა ჯობსის სიმუხთლის შესახებ შეიტყო, მაგრამ დიდად არ განანწყენებულა. მას ხომ, როგორც აღვნიშნეთ, ფული ნაკლებად აინტერესებდა.

ალტრუისტი ვოზნიაკი ბედნიერი იყო, რადგან დიდი ხნის ოცნება აისრულა და სახლში პერსონალური კომპიუტერი ააწყო. იმ პერიოდში უბრალო კალკულატორებს კი ძალიან ძვირად ფასობდა, პერსონალური კომპიუტერი კი დიდი იშვიათობა იყო და, სულ მცირე, 3000 დოლარამდე ღირდა. თუმცა, ვოზნიაკს კომპიუტერის აწყობა ბევრად იაფი დაუჯდა, მას ხომ ელექტრონული სქემების მინიმალური ელემენტები შექმნის საოცარი ტალანტი გააჩნდა. თანაც, ჯობსიც გვარიანად დაეხმარა, რომელმაც ბევრი ნაწილი "ატარში" მოიპარა.

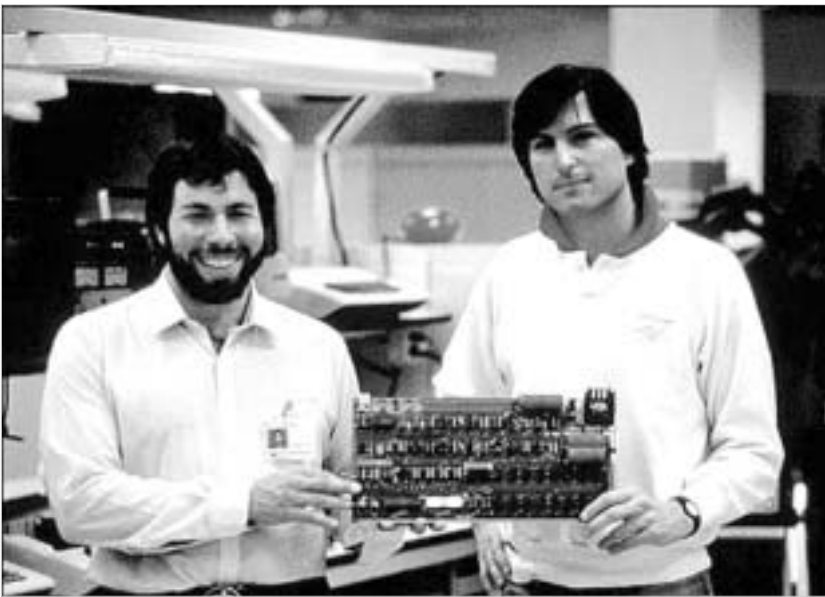
მაშინ ორ სტივის წარმოდგენაც არ ჰქონდათ, რომ ვოზნიაკის საძინებელ ოთახში დამოკიდებული და გარაჟში აწყობილი ეს უზარმაზარი საყუთი, რომელსაც 1 მეგაპერცი სიხშირის პროცესორი და 4 კილობაიტი ოპერატიული მეხსიერება ჰქონდა, ახალი იმპერიის საფუძველი იყო. სხვათა შორის, ამ დროს კიდევ ერთხელ შეიძლება Apple-ი არ დაარსებულიყო. საქმე ის გახლდათ, რომ ვოზნიაკმა თავისი პროექტი კიდევ უფრო გააუმჯობესა და "პოლიტ პაკარდის" ბოსებს წარუდგინა, მაგრამ მათ ყურადღებაც არ მიანიჭეს. სამაგიეროდ, ჯობსმა პერსექტივის სუნი უშალ იყენისა, თავისი "ფოლსკვაგენი" გაყიდა, ვოზნიაკი დათანხმდა, თავის მანქანას მეგობრის პროგრამული კალკულატორი მიეყიდა და სიჭირბოროტების და მყიდველების ძებნას შეუდგა. თან, "ატარშიდან" მეგობარი რწი ვენი მოიწვია, რომელიც საჭირო დოკუმენტაციის და ლოგოტიპის მომზადებას შეუდგა.

პირველი ნაბიჯები და პირველი მილიონები

1976 წლის 1 აპრილს ჯობსმა, ვოზნიაკმა და ვენიმა ოფიციალურად დაარესებულს კომპანია,

სტივ ჯობსი და სტივ ვოზნიაკი ჯერ კიდევ სკოლაში დამეგობრდნენ.

როგორცაც ჯობსის ინიციატივით Apple დაარქვეს. ამგვარ მონათვლას ძალიან მარტივი მიზნები ჰქონდა: მკაობრებს სურდათ, მათი კომპანია ბატელეფონო ცნობარში "ატარზე" წინ ყოფილიყო.

მოხერხებულმა ჯობსმა 50 პოტენციური მინიმალური ელემენტები შექმნის საოცარი ტალანტი გააჩნდა. თანაც, ჯობსიც გვარიანად დაეხმარა, რომელმაც ბევრი ნაწილი "ატარში" მოიპარა.

მაშინ ორ სტივის წარმოდგენაც არ ჰქონდათ, რომ ვოზნიაკის საძინებელ ოთახში დამოკიდებული და გარაჟში აწყობილი ეს უზარმაზარი საყუთი, რომელსაც 1 მეგაპერცი სიხშირის პროცესორი და 4 კილობაიტი ოპერატიული მეხსიერება ჰქონდა, ახალი იმპერიის საფუძველი იყო. სხვათა შორის, ამ დროს კიდევ ერთხელ შეიძლება Apple-ი არ დაარსებულიყო. საქმე ის გახლდათ, რომ ვოზნიაკმა თავისი პროექტი კიდევ უფრო გააუმჯობესა და "პოლიტ პაკარდის" ბოსებს წარუდგინა, მაგრამ მათ ყურადღებაც არ მიანიჭეს. სამაგიეროდ, ჯობსმა პერსექტივის სუნი უშალ იყენისა, თავისი "ფოლსკვაგენი" გაყიდა, ვოზნიაკი დათანხმდა, თავის მანქანას მეგობრის პროგრამული კალკულატორი მიეყიდა და სიჭირბოროტების და მყიდველების ძებნას შეუდგა. თან, "ატარშიდან" მეგობარი რწი ვენი მოიწვია, რომელიც საჭირო დოკუმენტაციის და ლოგოტიპის მომზადებას შეუდგა.

Apple 1-ის პირველი პარტიის სწრაფად გაყიდვამ ჯობსს საბოლოოდ დაარწმუნა, რომ იაფ პერსონალურ კომპიუტერზე უდავოდ დიდი მოთხოვნა იქნებოდა. "ატარში" მუშაობისას მან ბევრი საჭირო ნაცნობი შეიძინა, რომლებმაც იგი მილიონერ არამა კლავ მარკულას წარუდგინეს. სტივისთვის მსგავსად, თავის დროზე, ისიც ინიციატივი იყო, თუმცა მუდგ მენეჯმენტზე გადაერთო და ჯერ "ფარნილდ სემიკონდუქტორში" მუშაობდა, შემდეგ კი - "ინტელში". სწორედ "ინტელში" დააგროვა მან გვარიანი კაპიტალი, რომელიც შემდეგ წარმატებით დააბანდა.

მარკულა Apple-ის პერსექტივას უშალ ჩანვდა, კომპანიაში 90 ათასი დოლარი ჩადო და ბანკიდან კიდევ 250 ათასი კრედიტი გამოი-

მაუსის და მაკინტოშის ნოვატორი

პირველი "ლიზა" 1983 წელს გამოვიდა. ეს კომპიუტერი ტექნიკური სრულყოფილების ჭეშმარიტი განსახიერება გახლდათ. მას 5 მეგაპერცი სიხშირის პროცესორი, 1 მეგაბაიტი ოპერატიული მეხსიერება, 871 კილობაიტის ტედადობის, გაუმჯობესებული დისკის მოხმარების უნარი, პარალელური პორტი და, რაც მთავარია, ორი რევილუციური სიახლე: გრაფიკული ინტერფეისი და მაუსი.

გამოარჩევდა. მაგრამ მისმა ფასმა, რომელიც 9995 დოლარი გახლდათ, მყიდველებს დააფრთხო. გარდა ამისა, "ლიზა" საკუთარი, "ლოს" ოპერატიული სისტემით მუშაობდა, რაც მას Apple-ის სხვა კომპიუტერებისადმი შეუთავსებადს ხდიდა.

კომპანიის ხელმძღვანელობის შემდეგი ნაბიჯი შედარებით იაფი კომპიუტერის გამოშვება გახლდათ. ამგვარად, ერთი წლის შემდეგ გაყიდვაში გამოვიდა Apple Lisa 2, რომელიც, წინამორბედთან შედარებით, ორჯერ იაფი იყო. მალე მას მოჰყვა Apple Macintosh, რომელმაც "ლიზა 2" სრულად დაარდლა. ბევრი "მაკინტოშის" მამებად ორ სტივის მიჩნევენ, მაგრამ ეს შეცდომა გახლდათ. როგორც გითხარით, 1981 წელს ვოზნიაკი ავტოავარიში მოყვა, ჯობსი კი Apple 3-ის ჩაყვარდა პრობლემები შეუქმნა.

ამ მოვლენებამდე 5 წლით ადრე კომპანიაში მუშაობა დაიწყო პროფესორმა და კომპიუტერულმა კონსულტანტმა ჯეფრი რასკინმა. თავდაპირველად იგი ვიდეოთამაშების შექმნაზე მუშაობდა, შემდეგ კი დირექტორთა საბჭოს "ყველასათვის მარტივი და იაფი კომპიუტერის" შექმნის იდეა გააცნო, რომელსაც მან "მაკინტოში" დაარქვა. მისი იდეური მონიშნაღმდეგე ჯობსი იყო, რომელსაც ძვირფასი და ძლიერი კომპიუტერების გამოშვება სურდა. მას შემდეგ, რაც ჯობსის პოზიციები შეირყა, რასკინს თავისუფლება მიეცა, მან "მაკინტოში" მუშაობა წარმატებით დაიწყო, თუმცა, რატომღაც, საქმე ბოლომდე ვერ მიყვანა და 1982 წელს კომპანიიდან წავიდა.

რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, რასკინის საქმე მისმა იდეურმა მტერმა ჯობსმა გააგრძელა. სწორედ მისი დამსახურება იყო, რომ პირველმა "მაკინტოშმა" "ლიზას" ყველა ნოვატორი სიკეთე შეინარჩუნა და, თანაც, საკმაოდ იაფი, 500 დოლარი ღირდა.

დიდი წარმატების შემდეგ, გასაკვირი არ არის, რომ კომპანიაში მუშაობა ამ მიმართულებით გააგრძელა. 1987 წელს გამოვიდა "მაკინტოშ 2", თუმცა ორი წლით ადრე Apple-ის მსოფლიო საორცარი ნოვატივით გააოგნა.

სწორედ Apple-მა "მაკინტოშ-ფტთან" ერთად 1985 წელს გამოშვება პირველი ელექტრონული ცხრილი Exel for Macintosh, რომლის ვერსია სხვა სისტემის პერსონალური კომპიუტერებისთვის მხოლოდ ერთი წლის შემდეგ გამოვიდა. ამ ნოვატივს მოჰყვა პროგრამების Macintosh Aldus PageMaker-ის და LaserWriter-ის გამოშვება, რომლებმაც საგამომცემლო საქმეში გადგინა იდეა, რომელიც და Apple-ის დიდალი მოგება მოუტანა.

1986 წელს Apple-მა გამოშვება SCSi ინტერფეისის მქონე პირველი კომპიუტერი "მაკინტოშ 3" იერო, რომელიც ერთად შეიქმნა იერო-ლიფვითან სამუშაო პროგრამა KadjTalk. ამგვარად კომპანიაში აზიური ბაზრის დაპყრობა შეძლო.

ასე რომ, Apple-ის ბრუნვამ თანდათანობით იმატა და 1998 წელს კომპანიაში მტვი კომპიუტერი გაყიდა, ვიდრე თვით IBM-მა. 1990 წელს ბაზარზე გამოვიდა იმ დროისათვის უსწრაფესი და უძვირესი კომპიუტერი Macintosh Lkr, რომელიც 10 ათასი დოლარი ღირდა. მას მოჰყვა იაფი, ულტრაპორტული კორპუსის მქონე Macintosh CL, რომელიც ბაზარზე საოცარი მოთხოვნილებით სარგებლობდა. შემდგომ წლებში მსოფლიო ბაზარი Apple-ის ნოუთბუქებმა დაიპყრო.

1997 წელს კომპანიის სათავეში კვლავ სტივ ჯობსი ჩაუდგა. მან არჩეული კურსი გააგრძელა, Apple მონარქტელს გამოდგებით ათავსებდა სიახლეს სთავაზობს. იმიტომაც არის, რომ ბაზრის დაახლოებით 37 პროცენტს აკონტროლებს და, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, შემოსავალიც წლიდან წლამდე იზრდება.

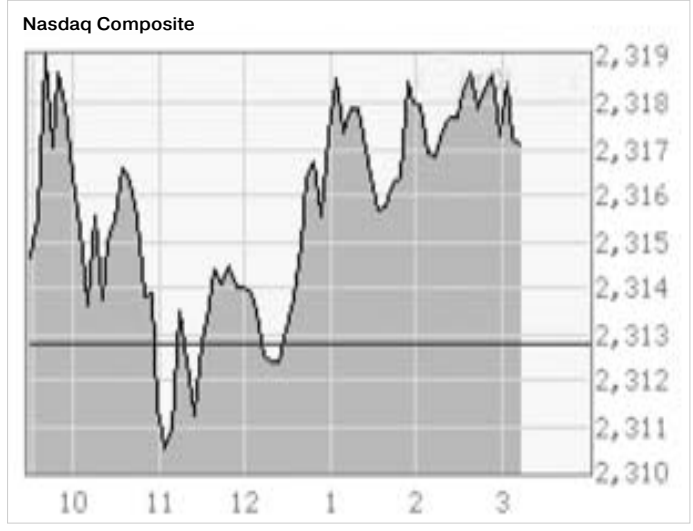
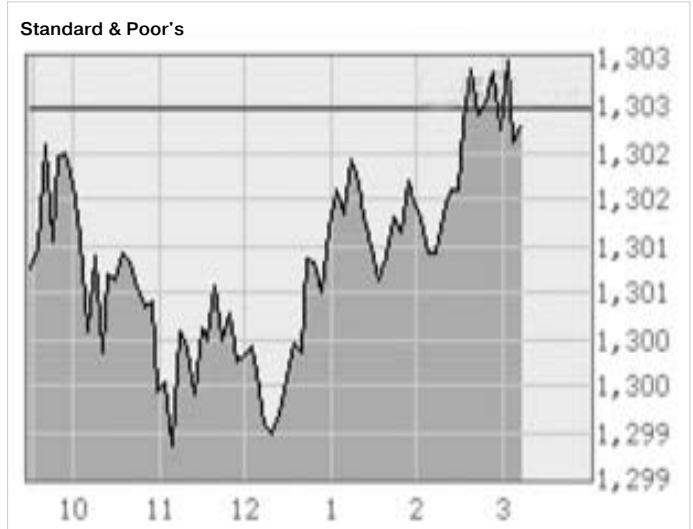
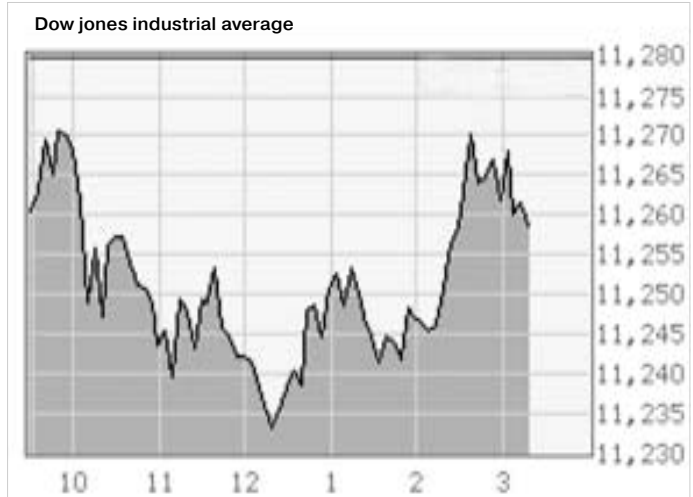
ამერიკული საფონდო ბირჟა ფედერალური სარეაქციო ფონდის სხდომაზე უკონს

ორშაბათს ნიუ იორკის საფონდო ბირჟაზე მთავარი საფონდო ინდექსების სხვადასხვახარისხი ცვლილება დაფიქსირდა. კერძოდ, თბილისის დროით 18.33-ისათვის Dow Jones Index 0,17 პროცენტით 11.260,84-მდე შემცირდა, ხოლო ტექნოლოგიური სექტორის ინდექსი Nasdaq 0,07 პროცენტით გაიზარდა და 2.314,38 პუნქტს მიაღწია.

ანალიტიკოსთა აზრით, ამის მიზეზი ინვესტორთა გაურკვეველობაში ყოფნაა, რომლებიც ფედერალური სარეაქციო ფონდის დღევანდელ თათბირს ელიან. ეს სხდომა პირველი იქნება, რომელიც ბენ ბერნანკეს ხელმძღვანელობით გაიმართება და იგი საფინანსო-საერედიტო პოლიტიკას მიეძღვნება.

სავარაუდოდ, ფედერალური სარეაქციო ფონდის ოპერაციითა კომიტეტი საერედიტო პოლიტიკას კიდევ უფრო გამაქცურებს და ნლოურსაპროცენტო განაკეთებს ზედინფლაციის რისკებს, 4,5 პროცენტზე და 4,75 პროცენტამდე გაზრდის.

28 მარტი 01:00

Bertelsmann-მა Sony BMG-ში წილის ბაყიდვა გადაწყვიტა

გერმანულმა მედია-კონგლომერატმა Bertelsmann-მა ხმის ჩამწერი ფირმა Sony BMG-ში თავისი 50-პროცენტის წილის და მისი კუთვნილი მუსიკალური გამომცემლობის მილიონად გაყიდვა გადაწყვიტა. ამგვარად გერმანულმა საფონდო ბირჟაზე ლისტივინის თავიდან აცილება სურთ.

ბელგიელი ფინანსისტის ალბერტ ფრენის საკუთრებაში მყოფმა საინვესტიციო ფირმამ Groupe Bruxelles Lambert (GLB) მისი კუთვნილი Bertelsmann-ის, რომელიც უკვე 170 წელია დახურული ტიპის კომპანიაა, აქციების ბირჟაზე გაყიდვა გადაწყვიტა. Bertelsmann-ის ხელმძღვანელობას კი შემოქმედობასთან დაკავშირებული მოსაზრებების გამო აქციების საჯაროდ გაყიდვა არ სურს. ამიტომაც გერმანული კონგლომერატი BMG-ში თავისი წილის გაყიდვას და მიღებული შემოსავლით GLB-ის კუთვნილი 25 პროცენტის შექმნას აპირებს. Sony BMG-ში Bertelsmann-ის 50-პროცენტის წილი და მუსიკალური გამომცემლობა 3,5-4 ევროდ, GLB-ის კუთვნილი Bertelsmann-ის 25 პროცენტი კი 5 მილიარდ ევროდამ შეფასებულია.

Hyundai ქარხანას აქვართი ააშენებს

სამხრეთკორეულმა ავტოგამომცემმა Hyundai Motor-მა ჩეხეთში ახალი ქარხნის აშენება გადაწყვიტა. საერაულოდ, ქარხანა ქვეყნის ჩრდილო-აღმოსავლეთით მდებარე ქალაქ ოსტრავას გარეუბანში აშენდება. ჩეხეთის მრეწველობის და ვაჭრობის მინისტრის მილან ურბანის თქმით, პროექტის ღირებულება დაახლოებით მილიარდ ევრომდე (1,2 მილიარდი დოლარი) იქნება. Hyundai-ს წარმომადგენლებმა ჩეხეთის ხელისუფლებასთან საგარე-დასახადო შეღავათების, სამუშაო ადგილების შექმნაში დახმარებასთან და სამომავლო დამატებითი ინვესტიციების წახალისებასთან დაკავშირებული საკითხები წარმატებით შეთანხმეს. ახალი ქარხანა სამხრეთკორეული ავტოგამომცემლის მიერ ევროპულ ბაზრის ათვისებას ძალიან წაადგება.

